

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

Averescu római nyilatkozata Romániáról és a kisantról

Románia, az oroszok és a beszarábiai kérdés

Római jelentés szerint az olasz lapok terítő tudósításokat közölnek Averescu tábornoknak római látogatásáról és a volt román miniszterelnök kijelentéseiről. A legközelebbi római lapok közlik az Averescu tábornoktól folytatott intervjukat. Averescu tábornok nyilatkozatában mindenekelőtt igen elismerő hangon emlíkezik meg Mussoliniról. A külpolitikára vonatkozólag ezeket mondja az intervjuban.

— Romániának a nagy antanttal szembeni politikája — úgy mond — mindaddig amíg a nagy antant létező valóság marad — mindenesetre a nagyhatalmak felé orientálódik.

Sajnos azonban a nagy antant nem mutat olyan erős alapot, amely a jövőre nézve minden kétséget kizárna.

A kis antant célja — úgy mond — kizárólag a védelem és ezért foglal helyet

Románia a kis antantban. Averescu saját nyilatkozását fejezte ki, hogy az olasz közvélemény a Romániával fennálló pénzügyi kapcsolatnál félreértette a Mussolinivel való eszmecsere.

Felzáróítások a lakástörvény ellen a szenátusban

A szenátus megkezdte a lakástörvény tárgyalását. Gyorsított menetben folytatják a törvény letárgyalását, mert csak ez után kerülhet a parlament elé. Tény az, hogy komolyabb felzáróítás a törvénytervezet ellen és az egész vitát sok helyen egyéni ügyek előterbe hozására használják.

Tomy Iliescu, a lakbérleti törvény előadója megkezdte a javaslat felolvasását.

Toma Ionescu dr az általános vita során a lakbértörvényjavaslat ellen beszél. Rámutat, hogy a szenátoroknak nem is volt idejük a javaslat tanulmányozásához. Különben is szerinte ez a javaslat csakis az államra nézve kedvező, helyesebben azokra, akiket az állam tart el, tehát: köztisztviselőkre, hadiárványokra, özvegyekre és rokkantakra. Viszont a kis egzisztenciákat feláldozza.

— Az agrártörvénnyel — mondja Toma Ionescu — elvették a földet a nagybirtokosoktól és odaadták a parasztoknak. Miért nem tesznek így a házakkal is?

Popovici szenátor azon a véleményen van, hogy a törvényjavaslat jó és nagy a szociális jelentősége. Ma, amikor a lakás kínálat csaknem semmi, viszont a kereslet óriási, az állam nem tűrheti, hogy a háziurak embertelenül spekuláljanak a bérlők zsebére.

Ghibanescu szenátor analizálja a tervezetet. A törvény egyáltalában nincs tekintettel a társadalmi érdekeire és addig, amíg az állam meg nem kezdi a középületek építését, hogy a hivataloknak elfoglalt lakások felszabadulhassanak — addig a lakáskrizist nem lehet megoldani. A törvénynek a rossz oldalai mellett jó oldalai is vannak. Abban az esetben, ha az állam végre rászánná magát, hogy a tisztviselők részére lakásokat építsen, ne feledkezzenek meg a jassii tantestület tagjairól.

Emil Petrescu követeli, hogy kényszerítsék a háború óta alakult nagy vállalatokat, építsenek maguknak helyiségeket. Azzal vádolja Marzescut, hogy a törvény tervezete saját egyéni érdekeit tartja szem előtt.

Mihail Policrat hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a lakások szabad forgalmát engedjék meg, különben sohasem fognak házakat építeni.

Marzescu válaszul az elhangzott szónoklatokra és védi a törvénytervezetet. A tisztviselőlakások építésére hatalmas alapot kell létesíteni. Ezzel a tisztviselőkérdést is rendezni fogja. A tulajdon szentségét tiszteletben kell tartani, de a kis egzisztenciákra is tekintettel kell lenni. Az állam törvényeivel csak az egyéneket támaszthatja, társaságokat, kereskedelmi vállalatokat nem.

Megkezdődött a Népszövetség ülésezése

Benes javaslata a leszerelésről

Genfből jelentik: A népszövetség tizenharmadik ülése megkezdődött. Az ülésre megérkezett Benes is, aki első ízben vesz részt népszövetségi tárgyalásokon. Benes előterjesztést fog tenni a leszerelés kérdésében. Foglalkozni fog még az

ülés a népszövetség pénzügyeivel s a Saarvidék helyzetével. Megjelennek az ülésen Jugoszlávia és Románia képviselői is, hogy a hét közepén szőnyegre kerülő magyar kérdés tárgyalásán jelen legyenek.

A frank zuhanása megbuktatja Poincarét

Fölvetik a bizalmi kérdést a kamarában —

Páris, március 10. A francia frank értékesítközése az egyedüli téma, mely a párisi parlamentet foglalkoztatja. A közvélemény a kis tőkés francia társadalom felizgatott érdeklődéssel figyeli a valutaszorítást s tetteket követeli.

Egyik megszorító rendelet a másikat követi, de Poincare minden kapkodó tevékenysége sem volt képes eddig a frankot zuhanásában megállítani. A francia kereskedelem, — mely akár előbb a német — büszkén bizott pénze vásárló erejében s nem emelte az árakat, sietve igyekszik, ha a kisit elkésetten is a zürichi paritás után. Megkezdődött Franciaországban az a gazdasági folyamat, mely jól ismert a leromlott valutájú országokban, nálunk is.

Az élet fokozatosan drágul, emel a termelő és emel a közvetítő kereskedelem, míg a munka ára nem tud lépést tartani a növekvő drágasággal. A kis tőkés vagyona csökkenése folytán proletarizálódik, a francia munkás életstandardja mind alább csúszik s nő a pauperizmus és ezzel együtt az elégedetlenség.

Poincare hiába készíti a törvényjavaslatokat, hiába tiltotta el, hogy idegenek nem szabad játszani a párisi tőzsdén, a világ siber hada már elfoglalta Páris legelőcsébb hoteleit. Az a világjáró elem,

mely ott volt Bécsben, Budapesten és Berlinben és asszisztált a korona és a márka halálánál, káromva vijjogja körül a frankot.

Az ujjaépítés Franciaországban is csak program, melynek megvalósítása egyre késik. A német munkás tulajdonára nem visz friss aranyat a francia közgazdasági élet ereibe, csak a már tele treszorokat halmozza. A nép szegényedik s a világhíres francia takarékoság nem volt elég a helyzet konszolidálására. Egy legutóbbi kelt távirat közli, hogy a szenátusi bizottság, mely javasolta a takarékosági intézkedések azonnali tárgyalását,

nem fogadta el Poincare általános meghatalmazást kérő javaslatát.

Poincare felvetette a bizalmi kérdést és nem lehetetlen, hogy 24 órán belül táviró a francia diktátor bukásáról szóljon be.

Határozottan tiltakozik Petrescu vád-
jai ellen, mintha egyéni érdekeit élbe he-
lyezné a köz érdekeinek.

Az 5. paragrafus tárgyalása már a kü-
vetkező ülésre maradt.

Az összes idegeneknek jelentkez- niük kell a sziguranacán

Hétezer idegen állampolgár van Nagyváradon

Mikor dr Popovici Miklós prefektus átvette hivatalát a sziguranacát felhívta, hogy az összes idegen állampolgárok névsorát terjessze fel hozzá. Kiderült a névsorból, hogy

hétezer idegen állampolgár tartózkodik Nagyváradon.

A prefektusnak az az intenciója, hogy az idegen állampolgárok közül azokat, akik produktív, az államnak hasznos munkát végeznek meghagyja Nagyváradon, a többi pedig a lakásinségére való tekintettel eltávolítani kényszerül.

A prefektus és a sziguranca főnöke tárgyalás tanácskozást folytattak, amelynek eredményeképpen a prefektus és a sziguranca főnöke a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Felhívtnak az összes Oradea-Mare város területén tartózkodó idegen alattvalók, akár közvetlenül más országból jöttek városunkba, akár közvetve az ország más helységeiből kerültek ide, hogy az évenként megjelendő igazolások keresztyülvite céljából folyó hó március 14-től kezdődőleg utlevél és tartózkodási engedélyükkel együtt feltétlenül jelenjenek meg a helybeli Állambiztonsági hivatalnál.

Tolongságok elkerülése céljából a jelentkezések a következő sorrendben fognak megtörténni:

1. Március hó 14-én d. u. 3 és 6 óra közötti jelentkezni fognak mindazon idegenek, kiknek nevei A, B, C betűkkel kezdődik.

Március 15-én ugyanazon időpontban a D, E, F betűs nevek.

Március 17-én ugyanazon időpontban a G, H, I betűs nevek.

Március 18-án ugyanazon időpontban a J, K, L betűs nevek.

Március 19-én ugyanazon időpontban az M, N, O betűs nevek.

Március 20-án ugyanazon időpontban a P, R betűs nevek.

Március 21-én ugyanazon időpontban az S, T, U betűs nevek.

Március 22-én ugyanazon időpontban a V, W betűs nevek.

Március 23-án ugyanazon időpontban az X, Y, Z betűs nevek.

Ugyancsak ilyen sorrendben és az idegen alattvalókkal együtt jelentkezni tartoznak a következők is:

a) Mindazok, kiknek megengedett, miszerint a szükséges utazási igazolványok nélkül is itt tartózkodhatnak, az idegenek ellenőrzésére vonatkozó törvény 4-ik cikkelye és az erre vonatkozó végrehajtási utasítás 21 cikkelye értelmében.

b) Mindazok, akik az idegenek ellenőrzésére vonatkozó törvény rendelkezései alól felmentettek.

c) Azok, akiknek az itt tartózkodás az állampolgárság megállapítása céljából alakult bizottságok működéséig megadott és

d) Olyan személyek, kik külföldön levő román követség által kiállított repatriállo levéllel jöttek és városunk területén letelepedtek.

e) Végül azok is, akik az alkotmány 7-ik cikke értelmében lemondtak bármely más idegen állam protekturátusáról és az Igazságügyminisztérium által kiállított ilyen értelmű bizonyítványokkal rendelkeznek.

Jelentkezniük kell mindazon idegeneknek, akik 1916. óta kerültek az országba, tekintet nélkül azon körülményre, hogy 1921. novemberéig jelentkeztek-e vagy sem ellenőrzés végett a Rendőrséktől, amennyiben ezen időpontig

kezdődőleg nem jelentkeztek volna a helybeli állambiztonsági hivatalnál, ahova az idegenek ellenőrzése áttételezt.

Ezeknek helyzete esetenként a cluji állambiztonsági hivatal vezérelügyelőségének 222-924. számú rendeletével közzét és a Belügyminisztériumnak 1923. december havában kelt 101.473. számú rendelkezésének megfelelően fog elintézési nyerni.

Jelentkezni tartoznak még a következők:

1. Mindazon Biharvármegyében vagy más csatolt területen született egyének, akik tiltott úton kerültek be az országba s akiknek ügye eddig még nem nyert végleges elintézés.

2. Más állambeli összes szökevények.

3. Az ittmaradt bármely nemzetiségű hadifoglyok.

4. Az internált táborokban tartózkodó és a Belügyminisztériumtól külön engedélyt nyert oroszok és ukránok.

5. Mindazok, akik a trianoni békeszerződés 3-ik cikkelye értelmében idegen állampolgárságot optáltak vagy besoroztatásuk alkalmával az itteni állampolgárságról lemondtak, amennyiben itt maradtak vagy a magyar hatóságok nem engedték meg nekik az átköltözést.

Mindazok, akikről bebizonyosodik, hogy nem jelentkeztek ellenőrzés végett, jelen hirdetmény értelmében, az idegenek ellenőrzésére vonatkozó törvény értelmében kihágást követnek el és ilyen értelemben fognak felelősségre vonatni, amiről esetenként jelentés tétetik a Belügyminisztériumnak is, miszerint elárvoltatásuk céljából a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A fentjelzett rendelkezések alól kivételi képeznek az idegen munkások, hogy munkájuk ezen jelentkezés által ne zavartassék.

Ezeknek ellenőrzése az állambiztonsági hivatalnál f. évi március hó 11-éig benyújtandó kimutatások alapján fog meg-ejteni.

Ezen célból a gyárak, ipari, kereskedelmi és más bármilyen jellegű vállalatok vezetői, bankok, szállodák, kávéház, étterem és bodega-tulajdonosok vagy bér-
lők, valamint a színházak és varieték tulajdonosai és bérlei a fentjelzett időpontig kimutatást fognak a helybeli állambiztonsági hivatalhoz benyújtani, mely az alkalmazásukban vagy szolgáltatásukban levő

idegenekre vonatkozó következő adatokat fogja tartalmazni: Vezeték- és keresztnév, foglalkozás, az utlevél számát és a kiállító hivatal nevét, az itt tartózkodási engedély számát. Ezen adatok minden idegenre vonatkozóan külön-külön kiünte-
tendők.

Felelősségre fognak vonatni azok is, akiknek alkalmazásában vagy szolgálatában olyan idegen egyének vannak, akiknek helyzetét elintéztelen, az idegenek ellenőrzésére vonatkozó törvény 6-ik cikke értelmében.

Figyelmeztetünk végül mindenkit, hogy mindazon idegenek, akik a szükséges okmányokkal rendelkeznek s 1916. év előtt jöttek az országba, az idegenek ellenőrzésére vonatkozó törvény minden kedvezményeiben részesülni fognak.

Jön:

Jön:

THEODORA

Gardou Victor minden vá-
kozást felülmúló káprázatos pom-
pával és eddig nem ismert techni-
kával filmre irt csodaműve

az Apolló mozgószínházba.

Ertesítés!

Bécsi AUGUST ROTH karmestert és
elsőrangú szalonzenekarát sikerült a

Palace-kávéház

tulajdonosainak rövid időre nagy ál-
dozatok árán prolongálni, hol estén-
ként tartja művészi hangversenyét!

Magyarországra

es bármely irányba

Csukott luxus autók

naponta indulnak

Centráli Garage

Sr. Gojdu 30.

Telefon 1000

Csüförlőkön

Szombaton

Vasárnap

D. u. 4 órákor

Mérsékelt helyárrakkal

A kettős jutalom

A „Symphonie Pastorale” bemutatója

Grünfeld Alfréd, a világhírű bécsi zongoraművész mondotta találan Beethovenről: Dieser Gott entläßt ja keinen unbeschenkt: den Spielenden nicht, und nicht den Lauschenden. Az isteni költő egyformán jutalmazza a játékosokat és a hallgatókat.

E módjának igazsága különösen kitűnik abból az odaszorgalomból és lelkeségből, melyel a Vornacska mester vezetése alatt működő váradai filharmonikusok a március 18-iki hangversenyük anyagát munkálják.

A nagyváradai filharmoniai társaság ez idénybeli első koncertjének sikerült akkordjai még mindig hangzottak el s immár március 18-án újabb programmal állanak elő. Ezt a programot Beethoven fogja uralni. Az előadandó három orkesztrális szám közül két az ő páratlan génuszának a terméke. Ez az előkészítő próbák során, észreleltetve volt. Mindenki a helyén van, mert hiszen Beethoven játszani jutalom...

A közönség jutalma pedig az lesz, hogy ezáltal először fogja Nagyváradon hallani Beethoven egyik legérdekesebb symphoniáját, szám szerint a hatodikát, mely Pastorelle néven lett világhírű. A mester a természet szépségei iránt való imádatát önti itt hangokba olyan fényes színekkel, aminek csak egy Michel Angelo palatánján vagy Shakespeare nyelvén adhatunk. Pár év előtt az ötödiket, a sors színtermet mutatták be filharmonikusaink, ezt a titáni művet, melyben a sikerrel együtt járó zeneköltség utóérhetetlen akkordokkal jelzi, miként csap le rá a végzet fojtogató körlehelhetetlensége és hogy a lelkében izzó teremtő erő miként dől a ronbolni akaró elemmel. A sorban meggyűgva, a teremtésben való kielégülés fehéres zenei apoteozisa volt ez a mű és utána jól fog esni a Pastorelle hallása, az, hogy hogyan érzi magát a költő az erdőben, a susogó fák között, mit érez, mikor a patak partján üdögelve még hallja a közeli ligetből a sárga rigó tütytyjét, a kakuk szavát... Majd halkan észreveszi a falu vassarapí délutánját, a malom alatti tisztáson kergedő szarvas rezes bandá sivazkodását, a táncoló párokat. A nagy hegyek hegyei egy hirtelen jövő zivatar szétrebbennek. Egyszerű, szelvényes zug a partitúrából, a villámok cikázanak... Az elemek tomlóát zeneköltség még így nem érzékeltette.

Eltűl a vihar, távolról az alkony csendjében egy pásztor éneke zendül. A fényes nyugatban a tölgy gyönyörű akkordokkal hódol a természetnek.

A Pastorelle bemutatása jelentős eseménye zenei életünknek, de hasonlóan értékes lesz a műsorra tűzött másik Beethoven szám is, a hegédi koncert előadása, melyet hangversenyünk méltán ünnepelt művésze V. Pollermann Aranka fog vezetni. E koncertből közönségünk már kapott ízelítőt, amennyiben lerutóbb Vesz Józsi játszta el az első felte, de hogy a mű teljes szépsége ismertté váljék, ezúttal az egész mű kerül bemutatásra. A művészt a filharmonikus zenekar fogja kísérni.

A műsor 8-ik száma Holmann Henrik „A várkastélyban” (In Schloß) című suite lesz, egy rendkívül festői és jellegzetes orkesztrális mű, melynek bővebb ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Pásztor Bertalan.

A március 18-iki hangverseny a Katolikus Körben lesz megtartva s a helyek iránt már is lehet intézkedni a Vidor-féle könyvkereskedésben (Bazár épület). A filharmoniai társulat tagjai tudvaleg egy lényeges kedvezményben részesülnek. Minden nagyváradai kultúrembernek kötelessége tehát a társaság tagjai sorába illeszkedni, mely társaság legutóbb is súlyos anyagi adózáttal rendezte meg a színházban előző helyaráttal a maga népszerű hangversenyét, hogy a közönség legszélesebb rétegébe is belevigye a zene-kultúrát. Ugyanann belépni kívánó tagok egy levelezőlapra jelentkezhetnek Dr. Faragó Viktor titkárnál (Str. Coşbuc) vagy a Vidor üzletben kitett íven.

A Lakók Szövetségének tiltakozása a kilakoltatások ellen

Vasárnap tartotta a lakásbérlet szövetsége második évi rendes közgyűlését. Dacára annak, hogy a gyűlés a lapokban publikálva volt, nagyon kevés tag jelent meg a gyűlésen. Az érdeklődés meglepően lankadt éppen akkor, amikor az országgyűlés két háza most tárgyalja az új lakbérleti törvényt és a lakóknak most kellene megmutatni a szervezetükben levő erőt.

A gyűlést Kelen Béla alelnök nyitotta meg, majd dr. Zoltán Károly főtitkár az évi jelentést olvasta fel.

A nagyobb ellentéteket kiküszöbölték.

A jelentésben a főtitkár beszámolt a szövetség múlt évi tevékenységéről. A nagyobb ellentéteket, amelyek a háztulajdonosok, a lakók között fennálltak, némileg sikerült kiküszöbölni — mondja a jelentés. — A szövetség egy delegációja dr. Kiss Döme vezetésével Bukarestben járt és ott a miniszter előtt feltárták a lakók sérelmeit. A nagyváradai iroda számtalanszor a katonai rekvirálás ellen és annak enyhítését kérte. Az új bizottság működésében eddig sok jóakaratot tapasztaltak.

A középítkezések megkezdése érdekében is interveniált a szövetség — eddig sajnos — eredmény nélkül.

A nagyváradai szervezetnek kétezre-kétszáz tagja van és a titkárság az elmúlt évben hétézer esetben adott ingyenes jogsegélyt a lakóknak.

A szövetség múlt évi tagdíj bevétele 41.000 lei volt, ebből 39.000 leit tisztí fizetésekre adtak ki.

Az évi jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul veszi. Ezután az új lakbérleti tervezetet ismerteti a főtitkár és felolvassa azt a memorandumot, amelyet a szervezet Erdély többi szervezeteivel együtt a miniszter elé terjesztett.

Az új lakbérleti törvény, amennyire a tervezetből kitűnik, elég súlyos, a lakókat még sem fenyegeti nagyobb veszély.

Kelen Béla: Tudomásul veszi dr. Zoltán ismertetését. Általában lelki megnyugvással fogadja az új törvényt, kivéve azt a részt, amely az üzletek bérét állapítja meg. A kereskedők a bértöbbletet ugyanis áthárítják a közönségre és ez csak újabb drágulást eredményez.

Egri Dániel a kisiparosok és kiskereskedők bolthévének ügyét kívánja igazságosan rendezni.

Napirenden a kilakoltatások

Ezután Perédy György hírlapíró szólal fel. A titkári jelentést elfogadja. Meg van győződve arról, hogy az elnökség a lakók érdekében mindent megtesz, azonban konstatálja, hogy a szervezet fejlődésében van a hiba. Meglehet állapítani, hogy ma a szervezetnek a gyakorlati életben nincs semmi súlya. A kilakoltatások ma is napirenden vannak és ilyenkor teljesen megbénul a Lakásbérlet Szövetsége. Föltételezem — mondja — hogy a titkárság minden szükséges lépést megtett, ha eredmény nélkül is. De pénz nélkül nem is képes működni a szervezet. Erre külön tisztviselő kellene, aki eljárjon a hatóságoknál. A szegény embereknek azonban mégis segíteni kell. Ez a célja és rendeltetése a Szövetségnek.

— Nem akarok itt személyek ellen panaszt emelni, mert nem bennük, de mi bennünk van a hiba.

— Meg kell állapítanunk, hogy igen kevés a tagok száma. A tagdíjat nem lehet emelni, de növelni lehet a tagok számát. Meg kell mozdítanunk a társadalmat. Taggyűjtő akciót indítson a Szövetség. Városnévedenként megbízottakat kell állítani.

— Ha a szervezet mögött sok ezer ember áll, akkor a szegény embereket nem érheti majd sérelem.

— Ma a polgárság egyáltalában nem kaphat lakást. Hát ha egy polgár megnősül, vagy elvált nem kaphat lakást? Ebben az irányban kell akciót kezdeni, hogy a polgárságnak adják vissza a szabad mozgási jogát.

Kelen Béla arra kéri Perédyt, hogy a részletekre majd az indítványok során térjen ki.

Bálint Mihály javasolja, hogy demonstrálni kell a lakbérleti törvény ellen. Mert azok, akik a belvárosban laknak nem tudhatják mi történik a perifériákon. Naponta családokat tesznek ki az utcára. Igenis a kerületeket kell megszervezni. Nem a formalitások kellene, de komoly akció.

Horváth mérnök kérde, hogy a kosztosok után kell-e a házigazdának részt adni?

Dr. Zoltán: A kosztosok nem tekinthetők albérletnek, éppen ezért nem részesülhet a házigazda az általuk fizetett összegből.

Ezután az új tisztikart választják meg egyhangú szavazással.

Elnök lett: Dr. Kiss Döme.

Társelnökök: Dr. Pelle János és dr. Kocsán János.

Alelnök: Kelen Béla.

Főtitkár: dr. Zoltán Károly.

„Dorian” Filmszínház.

Ma játszik

Jackie Coogan

Dickens világhírű regényében

Twist Olivér

című 8 felvonásos filmben.

Jön

Jön

Madame Sans Génie fia

nagy történelmi dráma.

Sir a gyermeke? Méri nem használ Höfer gyermek-hintőport és Höfer gyermek-krémet?

Választmányi tagok: Dr. Ciacian Virgil, Pelle János (munkásbiztosítótól), Bus Lajos, dr. Halász Andor, Popovici Sándor kereskedő, Voszka Ferenc, dr. Klein Dezső, Coroiu Péter tanfelügyelő, Peredy György, Bálint Mihály, Atlasz Lajos gyógyszerész, Flegmann Géza, Grósz Sándor, Agárdi István, Aranyi Albert és Solté János.

A felügyelőbizottságba: Urszinyi Pált, dr. Faragó Viktort és Debreczeni Imrét választották be.

Bálint Mihály megköszöni a bizalmat, de csak azzal a feltétellel vállalja, ha a közgyűlés kimondja, hogy azt a választmányi tagot, aki a gyűlésről három ízben igazolatlanul elmarad, újjal helyettesítik.

Bús Lajos: Az alapszabályokhoz akar hozzászólni. A múltkor is fel akartam szólalni a vízdíjjal kapcsolatban, hogy Köszeghy fővizimester úr...

Kelen Béla megvonja a szót Bús Lajostól.

Házhelyeket!

Tolnay János kér ezután szót. Az óriási lakásínságon csak úgy lehetne segíteni, ha a Szövetség intervénálna hogy a házat építeni szándékozik ház helyeket kapjanak. Ő és 186 társa kérvényt adott be, hogy az epreskörtben és más városi területeken olcsó ház helyeket kapjanak. Így sok kisember juthatna lakáshoz.

A gyűlés elhatározza, hogy egy bizottságot küldjenek a tanácsoshoz, hogy a ház hely kiosztás iránti kérelmüket tolmácsolja. Ebbe a bizottságba Egri Adolfot, Tolnay Jánost, Peredy Györgyöt, Bálint Mihályt és a főtitkárt küldik ki.

Kimondja a gyűlés, hogy a megyei szónátorokat és képviselőket, akik lakók, a Szövetség díszelnökeivé választják.

A köztisztasági illetékek méltányos kivételét is fogja még kérni a Szövetség a tanácsától. Ezenkívül öttagú bizottságot küldenek dr. Popovici Miklós prefektushoz is, akit arra kérnek, hogy az üzemeiket ellenőrizze bizottságba a Lakók Szövetsége is delegálhasson két-két tagot.

Ebbe a küldöttségbe dr. Kocsán Jánost, dr. Pelle Jánost, Grósz Sándort és dr. Halász Andort választották be.

Kisebbségi indítványok lefolytatása után ért véget a közgyűlés.

Hajnal és Rózia

Vászon különlegességek és nőidőlvár áruház

Str. Iosif Vulcan sor. 1. Nagy S-utca 1. ben állandóan kapható.

Hölgyek és menyasszonyok figyelmébe ajánljuk finom damaszt asztalneműinket valódi Rum-burgilénáruvintat, Schörl sifonok és ágynemű sifon vásznainkat, grenadinok, opálók, függöny- és ággyar-titörre selymes. „Tus sor.” Nagyban és kicsiben állandóan kapható.

Legjobb uzsonna

Legízletesebb előétel

Legelősebb vacsora

a Kemény-féle HASCHEE

1 doboz fél lgr.

22 lei.

Kapható minden jobb fűszer és csemege üzletben.

Frentiu püspök a pápai konkordátumról

Bukarestben szombaton végezték be a görög katolikus főpapság tanácskozásait, amelyekben dr. Frentiu Valer nagyváradi gör. kath. püspök is részt vett a tegnapi érkezett haza Nagyváradra.

Dr. Frentiu Valer püspök fogadta a „Nagyvárad” munkatársait s a bukaresti fontos tanácskozásokról a következőket mondta:

— A görög katolikus püspöki kar érsekkünk elnökségevel hosszabb tanácskozásokat folytatott, főleg a konkordátum kérdésében. Még elején tartunk ezeknek a tanácskozásoknak, amelyekből körülbelül annyi állapítható meg, hogy a kormány megelegetszék a püspökök kinevezésénél azzal a joggal, amely biztosítja a kormányt, hogy neki kellemetlen jelölt Szentzséknak ne ajánlatsék s ne neveztessék ki, tehát a felterjesztés a kormány után történjen.

Itt közbevetőleg megemlíttük a városi újságok azon híreit, hogy a kormány Romától a volt apostoli királyi jogokat kívánja olyképp, hogy a püspöki kinevezéseket a kormány terjesztse fel a római kúriához s a kinevezési jog ősségét illetve.

Szó sincs róla, mondotta a püspök, es teljesen képtelen-ég, amely csak támogatás a fővárosi lapoknál. Már Csehszlovákia is fellevelte a volt apostoli királyi jogokat, tehát a püspöki kinevezéseket átruházást a köztársasági elnökre, később ezt Lengyelor még is követi, mindkét esetben Romától tagadó vallást érkeztet s ezzel a kérd s teljesen elintéztett. Kormányuk e ment addig a hatáig, ameddig elmebelett a biztosította az állam jogos érdekait a püspöki kinevezésénél.

Megkérdeztük a püspöktől, hogy az eddigi tanácskozásoknak mi az eredménye?

— A görög katolikus főpapság azt kérte a kormánytól, hogy a bukaresti érsekség Bukarestbe legyen helyezhető, mert a püspökök egyházi munkásságát időközönként megszakítja a Bukarestbe való utazás s az illetékes körökkel való tárgyalás. Az érsekség áthelyezésének kérdése még nincs eldöntve, ellenben két új püspökség felállítását sikerült kieszközölni a kormánynál. A két új püspökség Románia északi-nyugati részén Maramaroszigeten és Nagy-bányán létesül, mert a szamosújvári és bala-falvi egyházmegyék nagyon erősek. A kormány előbb a tárgyalások folyamán arra utalt, hogy a bukaresti érsekség 2 millió, a rimnic-álcsi püspökség közel millió hívő lelkijegyeit intez s ehhez kepest szerette volna a görög kath. hívek kormányzását szervezni. E szerint egy érsekség s egy püspökség maradt volna, de az az álláspont a tárgyalások folyamán eliminálódott. A püspöki kar állandóan tárgyalat Angél Dolci pápai munkással s Brătianu Jonel miniszterelnökkel, valamint Lepădatu kútu-szeminásterrel, Ducea külgazdasági miniszterrel és Bana volt miniszterrel. A konkordátumra vonatkozó tárgyalások vezetőjével, Bana Constantin betegsége okozta egy ízben az értekezlet megszakítását. A tárgyalások az értekezlet által megállapított elvek alapján ezután kezdődnek a Szentzsékkal s az értekezletet a husvétit szünét után folytatják.

A romániai magyar püspökségek sorsa felől érdeklődünk ezután a püspöktől.

— Alkotmányunk értelmében az ország határral egybe esik az egyházmegyék határa, tehát a romániai magyar püspökségek joghatósága alá nem eshetnek külföldi egyházhatóságok. Nekem is voltak Magyarországon hitközségeim, szám szerint 14, de nem juthattam el a hitközségekbe s hiába kaptam két felvilágosítást is a magyar kormánytól, hogy a hitközségek sorsáról mondjak véleményt, de hogyan is mondhat-

tam volna, mikor nem láthattam saját szememmel a helyzetet.

A római katolikus püspökségek sorsa valószínűleg úgy intézték el, hogy a szatmári püspökség romániai részét a nagyváradihoz csatolták, mert mindkét püspökségnek összesen 70—70.000 hívője van Romániában s ez a görög keleti és görög katolikus püspökségek lélek-zamához képest kevés. A csanádi püspökségnek ellenben 400.000 hívője maradt Romániában s ez már elég tekintélyes szám egy önálló püspökség megmaradásához. A kormány tudomásom szerint úgy tervezi, hogy nemcsak a rom. kath. papságnál ad államségeit, hanem a püspökségeket is ellátja szubvencióval, amelynek ellenértékéül a szükséges újjászervezését kívánja, amely újjászervezés a változott viszonyoknak megfelelően. A Konkordátumnak a rom. katolikus egyház részéről ez lesz a tárgyalás tárgya.

Végül kijelentette a püspök, hogy a megindult tárgyalások eddigi eredményei arra mutatnak, hogy a megegyezések meg fognak felelni az egyház és Románia múltó-ágának s érdekeinek egyaránt. A gör. kath. főpapság a kormány iránt s viszont a legjobb indíttal van eltelve s remélhető, hogy a konkordátum később megelégedésre lesz az egyháznak és az államnak.

Diszrendű arantermes **lóhere és lucerna-mag,** trissza **buzakorpa,** leher bab
arabosban és egyben kapható bármely mennyiségben is
Banca Frontiera áruosztályánál,
Strada General Mosoiu (Mecsey Mihály-utca) 2
Telefon 610 T-telefon 610

75

Lei a

I-a selyem flor fátvol harisnya.

95

Lei a

I-a Mouszlin fátvol harisnya.

125

Lei a

I-a legszebb fátvol harisnya, ami eddig 195 Lei volt, 50 színben kapható.

Vezér

áruházában, Piaja Regina Maria (Bémer-tér) 1. szám.

Hölgyek és masamódnők figyelmébe!

Értessítjük a t. hölgyközönséget, hogy (a volt Friedländer-kalapgyár üzemében) női, férfi szalma- és filckalapok alakítását a legújabb párisi és bécsi modellek után megkezdjük. A alakításokat éppúgy mint az új kalapokat hidraulikus présen préseljük, miáltal a nálunk alakított kalapok az új kalapoktól meg nem különböztethetők.

Versenyképes árak!

Sürgős esekben 48 óra alatt alakítunk.

Heller és Deutsch

Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 20. sz.

Havi két és félliter tej harminckét évi színészet után

Bihari Akos özvegye Nagyvárad szívére apellál

Meg fog-e döbenni egy pillanatra annak a színháznak a közönsége, amelyikben a kasszkus drámai színészet egyik legkiválóbbja oly sok gyönyörű szerepben ragadta magával nem is nagyon régen a figyelmét páholyosok? S a város amelyiknek szülötte volt, lelkiismeretére teszi-e a kezét az itt következő szomorú riport olvasásakor? Megdöbbenő volna, és Nagyvárad olyan arcúlatát mutatná önmagának, hogyha nem így történnék, amit semmire se építő szírel többé el-kendőzni nem lehetne.

Pár héttel ezelőtt számoltak be a lapok Bihari Akosnak, a budapesti Nemzeti Színház művésznének tragikus haláláról. Bihari Akosakinek pályafutása Nagyváradról indul ki s aki sokáig aratta forró sikereit köztünk, egy budapesti szálló helijában mit hő vége felé összeesett s pár pillanat múlva meghalt. A kiváló művész ember három évtizedes színészi működésének epilogusát nem mi írjuk meg. Magya sors, művészi sors ez, amihez sokkal stilusosabb, ha helyettünk a művész özvegye szólal meg. Keserű levélben, amit tegnap küldött a várad színház igazgatójához:

— Egy zárloda előcsarnokában távol családjától rte utól a kéréselhetetlen halál — írja többek között Bihari Akos özvegye. Gonok és fájdalmak sietteték halálát s alkett itt hagyott, egy bucsu szó, egyetlen istenhöz való nélkül, gyászoló hozzátartozói a legnagyobb nyomorban maadtunk. Én magam négy év óta vagyok lakás nélkül. Megboldogult ugam csak zárlodában kapott lekást és mert anyaghelyzetünk a lehető legrosszabb volt, ingem faluhelyen, távol tőle tartott a nyomorúságunk. Egyik gyermekünk hat éfél hónapig volt gyógyintézetben elmtavar miatt, ami az ugam idegzetének előlrlését csak jobban siet-tette. Bihar Akos 32 évig volt színész s nem tudott elérni jóformán annyit se, hogy hátramaradtottjai száraz kenyéren tengődjenek!

A Nemzeti Színházról — folytatja Bihari Akos zvegye — nyugdíjat nem kapok, csupá 3 havi fizetést kaptam vég-kielegítésként. Ezt az összeget csaknem teljes egészben felemészttették férjem temetési kiségei. A színészegyesülettől pedig egy óra

össze járandóságom az ugam után 150 magyar korona, ami ma it és fél liter tej árának felel meg.

A lev többi részében Bihariné arra kéri Parla szinagazgatót, hogy valamilyen formában ejtse módját, hogy rajta, Bihari Als özvegyén segítsen.

Parla igazgató, akit azonkívül, hogy mindig ngértője volt a színész-sorsnak, baráti kölékek isfűzték Bihar Akoshoz, március -án, vasárnap délelőtt matinét rendez aelhunyt nagy színész család-jának feegélyezésére. A matinét egy Bihari snészeltől szóló méltatás fogja bevezetni Majd a színház drámai és énekes egytisének java magánszámokkal szerepelBzinre kerül azonkívül a Kolozsvári bálgylfelvanásos és Dérnyé iljasszony epik felvonása.

A miné tiszta jövedelme teljes egészében havi hátramaradtottjait illeti. Mondanunkem kell, hogy Nagyvárad közönségönmagát tiszteli meg, ha a gyász-ánnepel mentől impozánsabb megjele-néssel gja demonstrálni részvétét az el-hunyt gy színész halála fölött.

Háborút játszik az angol hajóhad

Londonból jelentik: Az angol haditengeré-zet ma megkezdte a haleari szigetek közelében a földközi tengeri hadgyakorlatait. A földközi tengeri flottának hat csatahajója és öt cirkalója egyesül az Atlanti-flotta kilenc egységével. A gyakorlatokon a tengeralfutárók és repülőgépek is részt vesznek. A gyakorlatozó hajóhad meg-fogja ismételni a háboru alatt lezajlott tengeri csaták egyes részleteit. Így a juttendi tengeri ütközetet is.

Áthelyezték Bolchis Victor drt Bukaresztbe

Kiket helyeztek el már oddig a tisztviselők közül

Nem tudjuk még, hogy dr Popovici Miklós prefektus, akinek szavát a kormány minden te-kintetben respektálja, milyen állást foglal el a postatisztviselők áthelyezése ügyében. Azonban meggyőződésünk, hogy sikerülni fog belátásra bírni a kereskedelmi kormányt a tisztviselők családjai érdekében és megváltoztatja az áthel-yező rendelkezéseket. Régi tözsgyökeres várad családoknak kell messzi, elhagyatott helyekre menni tekintet nélkül munkásságukra, igyeke-zetükre, kifogástalanságukra, tisztán azért, mert ilyen értelemben történtek előterjesztések. Min-den tisztviselőt évek óta rémit az áthelyezés Demokles kardja s így érthető, hogy minden szorgalmat kifejtettek, csak hogy elhárítsák csa-jadjuk felől a csapást.

Érthető tehát az elkezeredés az áthelyezet-tek családjainál, akik nem akarják elhagyni szülő- és nevelőföldjüket, a megszokott békés házitűzhelyet, hogy azt egy lakásinségben szen-vedő város, vagy nagy falu nyomorúságos la-kásával cseréljék fel. Meg vagyunk győződve, hogy a prefektus, képviselők szenátorok magu-kéva teszik az áthelyezettek ügyét s annak megmáltására megpróbálkoznak a kormány illetékes faktorainál.

Hogy kiket helyeztek el még pontosan nem tudjuk. Harminc tisztviselőről hallottunk s in-formátorunk a postaigazgatóságnál aligha téve-dett. Azt már megírjuk, hogy Bolchis Victor igazgatót és Ciuca Tekla tisztviselőnt Bukaresztbe helyezték. Bondor Mihály főfelügyelőt a 2-ös számu postahivatal és vám vezetőjét Forticenibe. Kivülök tegnap áthelyezési okmányait meg-kapták még a következők:

Haberland Gyula ellenőr, Bogndr József főellenőr, Harminc tisztviselőről hallottunk s in-formátorunk a postaigazgatóságnál aligha téve-dett. Azt már megírjuk, hogy Bolchis Victor igazgatót és Ciuca Tekla tisztviselőnt Bukaresztbe helyezték. Bondor Mihály főfelügyelőt a 2-ös számu postahivatal és vám vezetőjét Forticenibe. Kivülök tegnap áthelyezési okmányait meg-kapták még a következők:

Valamennyien március 31-én át kell hogy adják hivatalukat és április 1-én jelentkezniök kell új állomás helyeiken, ahova vasuti jegyei-keket is megkapták.

A nagyvárad postaigazgatóság feloslatása megtörtént s a likvidálással dr Bolchis Victor főfelügyelőt bízta meg a kormány. A likvidálás befejeződött s Bolchis Victor dr memorandum-mot intézett a kormányhoz, amelyben kifejtette, hogy a román királyi posta újjászervezése el-kerülhetetlen, hogy feladatának megfelelőhessen s a nyugati fejlett szervezetekhez csatlakozhas-sék. Az inspektorátusok nem váltak be, a posta leromlott s a régi keretek felállítása halasztha-tatlan.

A memorandumot Arzenescu vezérfelügyelő vette át s vitte Bukaresztbe, ahonnan néhány nap előtt az a hír érkezett, hogy a postaigaz-gatóságokat a kormány visszaállítja. Közvetlen ezután táviratilag áthelyezték dr Bolchis Victor főfelügyelőt Bukaresztbe, ahol a postavezér igazgatóságához osztották be. Bolchis Victor dr tegnap elutazott Bukaresztbe s valószínű, hogy őt bízzák meg a postaigazgatóságok újjá-szervezésével. Ha azonban az áthelyezés csak helyváltozást jelentene, Bolchis dr, mint érte-sülünk, lemond állásáról.

Egész héten

INIRINI

Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók.

Megnyit a
"CHIC"
költött, szövött és uri-
díval áruház
Bwdul Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut)
7. szám.

Interiur „Alt-Wien“

Antiquitások

Márkás porcel-lán, kristály, ke-leti perzsa, régi butorok, kom-mod, vitrinek, szekretár.

Str. Calvin. Ritook Zs.-u. 30. I.

Szilágyi Ernő

selyem és nőidivat különle-gességek áruháza

oradea-Mare, Bulew. Regele Ferdinand. (Rákóczy-ut) 3.

a legutolsó divat különlegességek

u. m. selyem csipke szalag, harisnya, zsebkendő, belés áruk: valamint a legszebb crepppekés grenadinok óriási választékban raktárra ér-keztek.

Selejtes cipőáruház

101. és 102. számú cipő-különlegességek óriási raktára

Színház-utca 4 szám

Rendkívüli olcsó árak

Kereskedők értekezlete a lakbértörvény-tervezet ellen

Az új lakbértörvény nyilvánosságra hozott tervezete az üzletek bérletét a megkoszabbításból kivette a egy évi felmondásra kiadta a bizonytalanságnak. A kereskedők, akiknek üzletéhez a bérlet biztosítása s állandósága a legfontosabb kellék s akiknek forgalma attól a helytől függ, ahova üzletüket helyezték, maga a hely néha az üzlet értékének felel meg, mert ki van szolgáltatva a teljes bizonytalanságoknak akkor, mikor a lakbértörvény 1927 májusig meghosszabbították, elhatározták, hogy ez indokolatlan, átmeneti időnküli intézkedés megváltoztatását kéri illetékes helyen s felvilágosítja a kormányt és a parlamentet a kereskedelmet fenyegető veszedelem nagyságáról.

Az értekezletet Bukarestben tartják meg s ezen a következő kereskedelmi alakulatok vesznek részt: a kolozsvári Sfatul, a brassói Gremium, a nagyzebeni Sfatul, a szibeni Kaufmannischer Verein, a szatmári Sfatul, a szatmári Kereskedők Egyesülete, a Csernovitzi Gremium, a Marosvásárhelyi Kereskedők Egyesülete, az Aradi Kereskedők Köre, a Dvái Sfatul s a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok.

Az értekezleten hozandó határozatokat a gyűlés kiküldendő bizottsága a miniszterelnökökkel s a minisztériumokkal közli s a képviselőket a kérelem támogatására felkéri.

Az Emberi Jogok Ligája és a magyar kölcsön

Az Emberi Jogok Ligája Párisból a következő határozatot közli:

Az Emberi Jogok Ligájának központi bizottsága a következő határozatot szavazta meg:

Abból az alkalmából, hogy a népliga a Magyarországnak szóló kölcsön ügyét tárgyalja, az emberi jogok ligája emlékeztet arra, hogy a népliga tagjai csak a demokratikus államok lehetnek és csak ezek részesülhetnek a népliga támogatásában.

Mivel Magyarországon Horthy Miklós diktatúrája a szabadság legemlékezőbb jogait megtagadta, mivel Károlyi gróf vagyonának elkobzása, ahogy azt Poincaré is beismerte, ellenkezik a békeszerződések intézkedéseivel. Az Emberi Jogok Ligája kéri, hogy a kölcsön végleges jóváhagyása előtt a népliga követelje a magyar kormánytól, adjon reális garanciát arra vonatkozólag, hogy a szabadságot és igazságot olyan mértékben visszaállítsák, mint ahogy az a civilizált államokban van.

Bukarestből jelentik: Adler Frigyes, a nemzetközi szocialista munkaközösség titkára tegnap délután négy órakor Bukarestbe érkezett. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek a romániai szocialista vezetők, élükön a volt szocialista képviselőkkel. Ott voltak Moscovici, Pistiner, Popovici, Abrahamovici és Damian. A kölcsönös üdvözlő beszédek után a szocialdemokrata pártkörbe mentek, ahol előkészítették a szocialista pártkongresszus programját. Adler köszöntőt fejezte ki a szíves fogadtatásért, majd Pistiner meghívta a parlament és a munkásintézmények megtekintésére. Adler melegen érdeklődött az erdélyi és bánáti szocialista vezetők iránt, akiket a régi mozgalmából ismer.

Adler nyilatkozataiból megállapítható, hogy belefáradt a nemzetközi munkásmozgalomba, mégis el van tökéltve a harc folytatására, mert az általános béke szempontjából minden bizalmát a munkásság erejébe helyezi. A kisanant szocialistáinak konferenciája bizalmas jellegű lesz.

22
Március **22** Szombat
PURIM-ES ELY
a Kereskedelmi Csarnokban.

ELDONSZGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolff Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félévre 240 lei, negyedévre 120 lei, egy hóra 40 lei; vidéken egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hírlapiroda, (Telefon 13—01.)

* Külföldre utazók bárhova, vasuti és hálókocsijegyet válthatnak díjszabás szerinti áron a menetjegyirodában.

* Megbetegeedett a népszövetség budapesti delegátusa. Avenol, a népszövetségi delegáció budapesti vezetője, Magyarország szülőbeli lakásán hirtelen tüdőgyulladásban fekszik.

* Ötven százalékkal emelték a francia vasuti tarifát. Párisból jelentik: A francia vasuti tarifát ötven százalékkal emelték március 10-től kezdve.

* Koronacsempészet okozta a magyar valuta zuhanását. A magyar korona esését beavatott budapesti körök véleménye szerint nem gazdasági okokban kell keresni, hanem az ismét feléledő nagyarányú koronacsempészesben. A rendezőség valutaellenőrző közegei a devizaközpont utasítására így irányban a nyomozást már meg is indították s több gyanúsított kereskedőt, egy bankárt s egy ékszerészt már előállítottak. A nyomozás a legnagyobb titokban folyik.

* Zima Tibor nagy beszédre készül a kamarában. Aradi tudósítónk jelenti: Arad város képviselője Zima Aibor néhány nap múlva Bukarestbe utazik, hogy résztvegyen a kamara ülésén. A kamarában felszólalásra készül és ismertetni fogja álláspontját a bel- és külpolitikai kérdésekben. Hatalmas beszédre készül, amelyben ki fogja fejteni Magyarország és Románia egymásrautaltságát, amit szükségesnek tesz a mindjebban elhatározott szavazatgyűlés. Bírálat tárgyává fogja tenni a kormány kisebbségi politikáját és is felsorolja a kisebbségeket ért sérelmeket.

* Az angolai kormány követségei Budapest és Bécsben. Az angolai kormány elhatározta, hogy Budapest, Bécsben és Berlinben követséget állít fel.

* Schenker Ferenc temetése. Osztatlan nagy részvét kísérté vasárnap délután sirjába Schenker Ferencet, az Angol-Osztrák Bank igazgatóját, az olasz temető kapujánál felavatkozott koporsó virágok borították és megjelent a temetésen Bucio Coriolán polgármester nevével s a város egész intelligens társadalma s a helyi pénzintézetek reprezentánsai. Brösztel Lajos plebános fényes segédlettel vezette a gyászszertartást, amely után a koporsót a közelben levő családi sirhoz vitték, ahol kis fia mellé helyezték Schenker Ferencet.

* Bucsubankett Chetian Simon tiszteletére. Chetian Simon dr távozó törvényeszéki elnök tiszteletére a bírák, ügyészek és igazságügyi tisztviselők a Palace-étteremben bucsubankettet rendeztek. A banketten Dumitrescu és Manca tanácselnökök, Constantinescu és Moldovan bírák mondtak pohárköszöntőket, amelyben méltatták a táblabíróvá előléptetett kitűnő igazságügyi szakférfi érdemeit.

* A kereskedelmi utazók közgyűlése. A kereskedelmi utazók egyesülete vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését a Csarnok dísztermében Fon Dezső elnökletével. Jócsák Kálmán szólalt fel először. Nagy beszédben vázolta az utazók helyzetét és gazdasági, kulturális életkörülményeik szükségességét hangsúlyozta. Jócsák

egy szaklap megjelenését is szükségesnek tartaná. Az elnökség kilátásba helyezte Jócsák indítványának megvalósítását. Dr Zoltán Jenő mint az egyesület ügyésze ismertette a szaklap jelentőségét. Azután a választásokat ejtették meg. Ugyazokat választották be a választmányba, akik tavaly voltak, csak Schwartz Sándor került be új választmányi tagnak.

* Meghalt Madarassy-Beck Miksa. Madarassy-Beck Miksa báró, a Lezárt Bank elnöke, nyolcvanhat éves korában tegnap Budapestben meghalt.

* A görög képviselők többsége támogatja a kormányt. Athénből jelentik: A képviselők többsége valószínűleg támogatni fogja a kormányt, hogy elkerüljék a nemzetgyűlés feloszlását és az új katonai diktatúra kimondását.

* Az alispán leányának esküvéje. Fényes esküvő folyt le szombaton este 7 órakor a gör. kat. holdas templomban, ahol Tempelean Dezső alispán leánya, Lucia esküdött hűséget Voita Demeter huszárfőhadnaggyal. Az esküvő után Fényes estély volt az alispánál. Vasárnap délelőtt pedig a megye tisztikarát látta Dezsőn az alispán, amikor megyei tisztviselői kar jókívánságait dr Fildán Viktor főjegyző tomácsolta az új párnak.

* Halálözös. Lánszky Lajos ny. igazgató telekkönyvvizsgáló 71 éves korában elhunyt. Temetése ma, ledén délután 4 órakor megy végbe a Szász-utca 41. sz. gyászszertől.

* 100 millió olasz lírabaterült a Theodora filmreklám előállítására.

* A Kath. Növendék Egyesület március 17-én, hétfőn d. u. 5 órakor a Kath. Kör választmányi termében tart rendes évi közgyűlést, melyre a tagolt teljes számban megjelenését kéri és az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

* Hirdetmény. A nagyváradai izraelita hitközség értesíti hiteleit, hogy a pászkas-eladást megkezdte. Az utalványokat a hitközség Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső) 11. sz. alatti irodájában lehet kiváltani, az utalványok ellenében a pászká a Str. Veneza Mosoiu 6. (Mezei Mihály szám alatti pászkasütődobozban vehető át. Gondnokság.

* Jelentkezzenek a biciklitulajdonosok. Horváth József rendkapitány ez uton is tudomására adja az érdekelteknek, hogy a bicikli forgalmi engedélyeket mindennap 11—12 óra között a ndörősegen I. emelet 13-as szobában lehet egyjuttatni.

* 50 ezer szereplője van a Theodorának.

Tavaszi szövegi különlegességek

nagymennyiségben érkezik

VADAS JINŐ

nő divat áruházába, Bul. Reg. edinand 5
TELEFON 802. TELEFON 802.

Divat és belés selyek,
marocconok, finom nőife-
hérneműek, rumb-g
vászna, asztalnemű és
angol ing zefirek, cső
vétel folytán nagyon osó
árban kerülnek eladra.

Kész paplanok állandó nagyaktára.
Paplanok méret tén.

* Apa-állatokat vásárolhatnak a községek. A földmivelésügyi miniszter teljes egészében jóváhagyta az állattenyésztési költségvetést és arról tegnap értesítette a vármegyei főállatorvost. A költségvetés 1.991.000 leit fordít állattenyésztési célokra s ebből 500 ezer leit kamatmentes kölcsönként a községeknek nyújt apa-állatok beszerzésére. A reflektáló községek irásbeli kell, hogy kériék a kölcsönt a megyei főállatorvostól. A költségvetés szerint 200 ezer leit állattartásra és 200 ezer leit pedig a szükséges karbantartásokra fognak fordítani.

* Nyilatkozat. A Nagyváradi március 9-iki számában Ötven asszony, bűnös asszony című közleményünkre Méhes Lajosné annak közlésére kért fel, hogy ő nem érzi magát bűnösnek, a kérdéses dolgokkal nem foglalkozott, nem lett leleplezve és ártatlanságát a vizsgálat ki fogja deríteni.

* Tömött-játék tanfolyam. Megirtuk, hogy a Kath. Növédő a keresetnélküli nők részére tömött-játéktanfolyamot rendez. Sokan jelentkeztek már is, de akik részt akarnak venni, jelentkezzenek a délelőtti órákban a Kath. Növédő hivatalában (Kath. Kör, földszint, jobbra.)

* Felhívás az orvosokhoz. Kaptuk a következő hirdetményt: A Direcțiunea Generala a Serviciului Sanitar București 3867—1924. II-20 és a Direcțiunea Regionala Sanitara X. Arad 980—1924. II-23. szám alatti rendelet alapján felhívom az Oradea-Mare város területén működő összes gyakorló orvos, gyógyszerész és dentist urakat, valamint az összes gyakorló szülésznőket, hogy működésükre vonatkozólag az alábbi revatokkal ellátva, készítsenek kimutatást és azokat a törvényes következmények terhére a folyó hó 14-ik napig bezárólag a városi tisztifőorvosi hivatalba adják be, u. m.: 1. Név, 2. Lakáscím (utca, házszám), 3. Akadémiai fok, mikor és honnan ered (okmány kelte és száma), 4. Születési helye és kelte (év, hó, nap), 5. Mikor és hol kapta a diplomát, annak kelte és száma, 6. Specialitása, 7. Mikor kapta a szabad gyakorlati jogot, a kihirdetésre vonatkozó hivatalos közlöny számának és kelteinek pontos megnevezésével, 8. Mikor kezdte meg a szabad gyakorlatot (év, hó, nap), 9. Városa hivatali állása, hol, mióta, kinevezésének száma és kelte, 10. Visel-e magánintézetnél állást, hol és mióta, 11. Jelenlegi állása előtt, hol foglalt el hivatali vagy magánállást, 12. Katonai helyzete, 13. Előéleti életrajza, 14. Decretum száma és kelte, 15. A gyógyszerár tulajdonjoga vonatkozó engedélyokirat kelte és száma, 17. Általános és megjegyzések. A fenti számú rendeletek, az adatok beszolgáltatását határidőhöz kötik, — saját jól feljegyzett érdeklődésükben felkértem, mert a határidőn túl az adatok a mulasztók költségére a helyszínen fognak beszerzettetni és azonnali ellenük a törvényes eljárás fog folytatni a tételt. Dr. I. Comşa, medic sef al orasului.

* Egy teljes római cirkusz tökéletes rekonstrukciója és vadállatok egész tömege látható a Theodorában.

Ugyanis arra a döbbenetes hírre értem egy bus napon, hogy nem vagyok bejelentve a rendőrség bejelentőhivatalában, 32 éves váradi születésű polgár vagyok, a nagyapám is itt született már, az apám itt élte le 60 évét de egyiknek sem jutott eszébe a rendőrségnél a nevüket illetve fiát bejelenteni, csak az anyakönyvi hivatalba tartották szükségesnek és elégnék.

Családi házuk van régidők óta, tehát még csak nem is költözködtünk, hogy alkalmunk lett volna a rendőrségnél a lakásváltást bejelenteni. Lakót sem tartottunk, azt sem kellett tehát jelenteni, vagyis az ilyen hivatallal soha dolgom nem volt, úgy nőtem fel 30 évig, mint aki ennek fontosságát, de létét sem ismeri.

Most azonban, hogy összeírtak bennünket, megálapították rólam, hogy nem vagyok bejelentve Mit tegyek! Ki a hibás! A nagyapám korában még nem volt bejelentő hivatal, az apám idejében sem tartották fontosnak, hogy egy olyan régi váradi familia, mint a mienk a rendőrségnél okvetlen bejelentessék, tehát csak az én generációnak követelt meg ebben a pedáns rendet, vajon mikor kellett volna ott nekem bejelenteni magamat! Mikor maturáltam, mikor a diplomámat megszerkeztem, mikor nősültem, egyik sem olyan alkalom, hogy valakinek eszébe jusson a rendőrségre menni és jelentkezni. Vagy bejelentettem volna magam az impérium változások, hisz könnyen ügykezelhetek volna, mint aki most jött Váradra, nem kívánatos idegen, hisz csak 1918-ból való a bejelentő lapja stb. Ki lesz a bölcs bíró, ki ügyemben igazságon fog itélkezni, ezen töröm a fejemet, kedves Szerkesztő ur!

* Purim-estély a Kereskedelmi Csarnokban. A zsidó kórházat támogató hölgyek bizottsága, mely a város hölgytársadalmának javarésztét foglalja magában, nagyszabású előkészületeket tesz a március 22-én este a Kereskedelmi Csarnokban tartandó grandiózus purim estélyre, a melynek tiszta jövedelmét a zsidó kórház felszerelésének javítására fogják fordítani. Az estély részletes programját a rendezőség még nem teszi közzé, de már most elárulhatjuk, hogy olyan színes és nívós purim estély, mint amilyennek az ideje ígérkezik, még nem volt. Szenzációsan szenzációsabb trükkök kergetik egymást s lesz álarcos felvonulás, apró stilszerű dialógok, énekszámok és mindezek klujaként az úgynevezett „mieve“-tánc. A büffé szigorúan rituális lesz, amint hogy az egész estély — a tradícióknak megfelelően — a purim jellegének megfelelően fog lezajlani. A rendező hölgybizottság már nagyban készül az estélyre és már is óriási érdeklődés nyilvánul a purim estély iránt.

Divat mellények Darusnál.

* A régi magyar adók elleni felebbezések is letárgyalják. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az összes felebbezéseket és panaszokat, melyeket a régi magyar adókövetések, különösen a jövedelmi, vagyoni, hadinyereség és harmadosztályu kereseti adókövetések ellen adtak be, most már záros határidőn belül le kell tárgyalni. A pénzügyigazgató ebből a célból két bizottságot alakított, amelyben az igazságügyi hatóságot táblabírák képviselik. A kincstár érdekeit Szabó Akos és Rácz Ferenc pénzügyi főtanácsosok védik.

* Modell-kalapot Moskovits Etelkánál

Azon töröm a fejemet, kedves Szerkesztő ur, hogy mi lesz velem, ha valóra válnak azok a hírek, melyek napilapok hetek óta hasábon keresztül hirdetnek a bejelentési kötelezettség elmulasztását követő büntetésekre vonatkozóan.

* Biharvármegye közigazgatási bizottsági ülése. Biharvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én d. e. 10 órakor a vármegyei prefektura kistermében tartja rendes havi ülést.

* Felhívás az iparosokhoz. Felkérjük az Ipartestület kötelékébe tartozó összes iparosokat, hogy az évi 160 leiben megállapított tagsági díjaikat, vagy azok negyede évi részleteit akár az ipartestület hivatalában, akár pénzbeszedőinknek megfelelő tagsági díj-bévegek átadása ellenében fizessék meg. Egyben közöljük, hogy az ipartestületi hivatalos órák beosztása március 1-től kezdve d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig vannak. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* Purim-est a Keresk. Csarnokban. A „Zeiré Mizrahi“ egyesület nagy ambícióval készíti elő a márc. 16-án, este 9 órakor tartandó ünnepélyt. Igen változatos és értékes műsort állított össze. Az alkalmi beszédet dr. Váradi Ödön ügyvéd tartja. Giszkalay János átjön Kolozsvárról és erre az alkalomra itt prólogját személyesen mondja el. Vomaeska József zenetanár, városunk legjobb vonós-negyeseivel fog hangversenyezni. A zsidó nemzeti ének és táncszámok szenzációk lesznek. Goldfaden legjelesebb zsargon darabja a „Kunemet“, valamint az „Elnök“ című egyfelvonásos tréfa teszik teljesebbé a műsort. Konferálni a szellemes Dénes Jenő fog. Megbízható kóser büffet rendezéséről lelkes zsidóasszonyok és leányok gondoskodnak. Jegyeket ajánlatos előre váltani.

E hó 15-ig tarts még a nagy elárulás a Consum Áruházban

Reg. Ferdinánd (Rákóczi)-ut Szecsenyival szemben

* Nagy harisnyavásárt rendez a Fischer áruház Sas-passage, azon célból, hogy mindenkinek módjában álljon meggyőződni arról, hogy Fischer áruházának harisnyái a legjobbak, az árai pedig olcsóbbak, mint bárhol. A cég el van ismervé, hogy csakis a legjobb és tartós minőségű árukat tart raktáron, miért is olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy vásárlásaikkal bizalommal kereshetik fel ezen céget.

* Az ipartestületi könyvtár. Ipartestületi könyvtárunkat kiegészíteni óhajtván, felkérünk minden egyes önálló iparost és városunk irodalom pártoló polgárait, hogy otthonukban nélkülözhető irodalmi, vagy szakkönyveiket adják át az ipartestületi könyvtár részére, hol az adakozók a nemes és közhasznú cél támogatása érdekében hozott áldozatukért mint adományozók külön könyvben lesznek megörökítve. Különösen kérjük városunk román anyanyelvű polgárait, hogy román nyelvű irodalmi művek adományozásával jöjjenek segítségére iparos könyvtárunknak. Az adományokat az Ipartestület hivatala a hivatalos órák alatt d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig elismervény ellenében köszönettel átveszi.

* Gesztenye-Piré 1 drb. 2 lei Benedeknél

Reclam nélkül is szövet
es belsaru különlegességeink a
legolcsóbbak, dus választék!

Havas és Grünfeld

Avram Iancu
(Kossuth-u.) 8. (Sas-átjáróval szemben)

Női és férfi esőernyők
Bőrkalapok, kesztyűk nagy választékban érkeztek
Old-Englandba.

Megnyílt

Megnyílt

Veisz és László

üveg porcellánüzlete

Sas-passage

üvegáruk servicek
képkeretezés

Selyem flohr harisnya 85 lei, Fátyol harisnya . . . . . 110 lei Darvasnál.

* Érdekes fényképfelvétel a Dorian filmszínházban. A legnagyobb amerikai filmnap, a „Moving Picture” megkereste a Dorian filmszínházat, hogy küldje be részére fényképét. A nagy amerikai lap ugyanis az összes nagy európai mozgóképfelvételeket leközi. Az érdekes felvétel a „Twist Oliver” mai, keddi 9 órai előadásán a harmadik és negyedik felvonás között fog végbe menni. A felvételeket Weiss és Miklós készíti.

* Tavaszi divat szövet-vásár Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében, a hol az árak olcsóbbak, mint bárhol. E cég szolid és megbízható.

Férfi harisnya ujdonság Darvasnál

* MUNKÁSOK, TISZTIVISELŐK, kereskedők és alkalmazottak munkaidő után délelőtti 12-2 óráig, este 6-8 óráig fogászati rendeltetést tartok, ahol foghúzást, tömést, arany és műarany fogakat havi és heti részletfizetésre is a legelőkelőbb munkát végeztető Horváth Ernő dentista, Str. Teatrului (Színház-u.) 4. szám.

* Férfi- és női kalapokat formál Moskovits Etelka.

* A tavaszi szezon Alföldy László és neje tánciskolájában babák és felnőttek részére március hó 15-én, szombaton megkezdődik. (Beöthy Ödön-utca 2.)

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

„Egy Meletlum” lámpa jobb két másiknál

* Kesztenbaum Juliska füzöszalonjában, Rákóczi-utca a legfinomabb kézzel himzett női fehérneműt kapható.

* Diszített bőrkalap 150 lei a „Ritában.”

Egy vagon tavaszi szövet érkezett a Körösparti Áruházba.

* Manometerrel mérleg, súly és mindennemű mérő műszer hiteles javítását, telefon-felszerelési és minden fémipari munkát legszolidabb árban készít és javít. Rajz Andor elektro- és precízió-mechanikai műintézet Szalárdi-utca 9. szám. (Rosenzweig-paota.)

* „Rita” kalapjai a legszebbek, Teleki-utca 24.

ZEPSÉGHIBÁIT tökéletesen eltávolíthatja, archa-jákat, szeplőt, szemölcsöt végleg, utonyomok nélkül D. Sterenberg Helén kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Bámer)-tér 3. I. em.

Tavaszi ujdonságok!
**Női kabátok, ruhák, pongyolák,
gyermek kabátok és ruhák**
legolcsóbb bevásárlási helye
Modell Áruház Vlahuta (Szt. János)-utca 6

„SEMINA”

Str. Iosif Vulcan No. 4. (Nagy Sándor)-u.
Telefon 14-40

Nemesített mezőgazdasági magvak.
Konyhakertészeti- és virágmagvak.

Növény Állatvédelmi szerek. Kérjen árajegyzéket!

Ezen ottok kaphatók még VADÁSZ és LONDON fűszer- és csomagolókereskedésben Bulvard Regela
Ferdinand (Rákóczi)-ut 10. szám alatt is.

* Felhívás. Szövetségünk tagjai és általában a polgárok érdekei megvédése szempontjából megköszöntök a közönségnek a rekvíráló bizottság által küldött leveleire. Ez érdekből felkérjük igazgatóságunk tagjait, hogy ezen tisztukból kifolyólag szíveskedjenek részt venni a helyszíni összeírás munkálataiban, mert ily módon egyben a saját érdekeiket is védik a netaláni téves rekvírással szemben. Ugyancsak felkérjük igazgatóságunk tagjait, hogy útkári hivatalunkba jeleítsék be azon tagjaik neveit, akiket az igazgatóságba bevételezésre ajánlatba hozni kívánnak. A közgyűlés hatánapját a bérleti törvény meghozatala utáni időre fogjuk kitűzni és közzétenni. A házhaláljónások Szövetsége képviselőiben: dr. Lazar Aurél elnök, dr. Lengyel Zsigmond titkár.

* Megérkeztek a legfinomabb angol szövetek Szikszay urisabóhoz Parcul Eminescu (Betegsegélyző mellett.) Legújabb francia szabás!

Szövet különlegességek Darvasnál

* Értositem a t. vásárló közönséget, hogy tavaszi szövet-különlegességeim dúsz választékban érkeztek, amelyeknek árai meglepően olcsók. Szabóknak belsárukat az utóbbi években nem létezett olcsó engross árban árusítok. Székely posztó-áruház Avram Jancu (Kossuth) utca 5. sz.

* Tánciskolai jelentés. Antalffy Margit tánciskolájában az új tanfolyam folyó hó 15-én kezdődik. Felőttek, diákok és gyermekek részére. Beiratkozni a tánciskolában lehet egész nap.

* Mária csemege 1 drh. 5 lei Benedekné

* Olvasóinknak legőszintebben ajánlhatjuk, hogy tavaszi öltöny-szövet szükségletét az előrelátható áremelkedés előtt már most a szolid olcsó árairol elismert Székely posztóáruházában Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám szerezzék be.

TÖZSDE

Zürich, március 10. Nyitás: Berlin 10 0a 130, Newyork 581, London 2478, Páris 2025, Prága 1677 fél, Bukarest 305, Budapest 0.0085, Bécs 0.0081 háromn. Milánó 2412 fél.

Bukarest, március 10. Zárlat: Devizák: Páris 690, London 815, Newyork 190, Róma 817, Zürich 3295, Bécs 27, Prága 550, Berlin 27, Budapest 20.

Valuták: Font 810-815, frank 740-770, svájci 33-33 fél, dinár 235-240, dollár 188-189, osztrák 28-28 fél, magyar 26-30, szokol 535-545.

Zürich, március 10. Zárlat: Berlin 10 0a 130, Amsterdam 214 fél, Newyork 580 fél, London 2480, Páris 2150, Milánó 2430, Prága 1677 fél, Budapest 0.0085, Belgrád 725, Bukarest 310, Bécs 0.0081 hétny.

Budapest, március 10. A hétfői értékpapírpiacl záratai: Angol-Magy. 163, Hazai b. 498, Agrár b. 60, Magy. H. 1040, Leszám. 156, Olasz b. 44 fél, Osztr. H. 355, Salgó 1155, Rima 253, Közúti 49 fél, Városi 60, Déli 145, Államv. 840, Bosny. Agrár 113, Földhitelb. 745, Hermes 110, Ingatlanb. 590, Forgalmib. 95, Keresk. H. 58, Mercur 35, Keresk. b. 2475, Belv. tak. 81, Egy. Bpest főv. 370, Magy. Alt. Aak. 338, Pesti Hazai Első 8475, Borsod-Misk. 265, Concordia 84, Első bp. gőz 250, Gizella 118, Hungária gőzm. 202, Viktória 450, Beocsini 1870, Borsodi szén 320, Szászvári 770, Kohó 1450, Drasche 550, Magnezit 5050, M. Alt. köszén 5350, Ujlaki 370, Urikányi 1580, Globus 114, Koburg 100, Csáky 36, Fegyver 2260, Ganz-Danub. 7350, Ganz-Vill. 3275, Győrfy-Wolf 150, Hoffher 375, Láng 308, Lipták 29, Rössemann 110, Schlick 155, Schuller 75, Teudloff 168, Wörner 30, Osztr. légsz. 1600, Baróti szesz 175, Danika 23, Egisz 100, Izzó 1225, Papirpar 66, Flóra

206, Goldberger 215, Hung. műtr. 290, Karaton 153, Klotild 210, Kukoripar 5530, Össterm. 495, Ruggyanta 710, Vasuti forg. 510, Marosv. petr. 185, Mezőg. ipar 965, Oceán 62, Olajipar 103, Phöbus 82, Zagyva-pálv. 65, Egy. fa 70, Guttman 830, Lignum-Tröst 160, Magy. Alt. fa 10, Malomsoky 18, Neuschloss-Lichtig 13 fél, Uj Ofa 940, Rézb. 200, Szlavona 176, Zabolai 265, Zenta és rosk. 330, Adria 2300, Atlantica 82, Levante 525, Trust 195, Nasici 4500.

Convocare.

Domnii acționeri ai Băncii Union S. A. sunt convocați la

a III-a adunare generală ordinară

pe ziua de 17. Martie 1924. la orele 12, a. m. in localul institutului din Oradea-Mare.

Ordinea de zi:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de cenzori asupra anului de gestiune 1923, dare de seamă, stabilirea bilanșului, distribuirea beneficiului net și darea abso:uțiilor 2. Alegerea direcțiunii, 3. Alegerea comitetului de cenzori. 4. Raportul direcțiunii în privința ridicării capitalului social și în legătură cu aceasta modificarea statutelor, 5. Eventuale propuneri. Oradea-Mare, la 10 Martie 1924. Direcțiunea.

Estras din statute (Alina II) Acți acționari, cari doresc a participa la adunare generală, trebuie să-și depună acțiunile provăzute cu cupoanele neexpirate cel puțin cu 5 zile înainte de începerea adunării generale la caseria societății.

Meghívó.

Az Union-Bank Részvénytársaság t. részvényesei 1924. évi március hó 17-én délelőtti 12 órakor Nagyváradon ez intézet helyiségében tartandó

III-ik évrő rendes közgyűlésére
jászelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a lefolyt 1923-ik üzletiévrol, zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása, tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása. 2. Az igazgatóság megválasztása. 3. A felügyelő-bizottság megválasztása. 4. Az igazgatóság jelentése az alapítók felelősele tőrgyűlésben s az ezzel kapcsolatos alapszabály módosítása. 5. Esetleges indítványok. Oradea-Mare 1924. március 10-én. Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból (II. szakasz): Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni szándékoznak, a le nem jart szelvényekkel ellátott részvényeiket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés előtt a részvénytársaság pénztárándi letenni tartoznak.

Contul Bilan- Mérlegszámla: Activ. Vagyon. Numerar in cassă-Részpénzészlet Lei 173.699,90 Valute străne-Idegen pénznemekben-Lei 107.768.- Debitori-Adósok Lei 1.167.903,25 Cambii-Váltók Lei 162.457.- Mobiliter-Berendezés Lei 1.- Activ total-Osszes aktívák Lei 1.611.829,15 Pasiv-Teher Capital social-Részvénytőke Lei 500.000.- Fond de rezervă-Tartalékalep Lei 20.000.- Cu dotajie din anul curent-Ez idelei hozzájárulásait Lei 30.000.- Fond de rezervă pentru creanțe dubioase conf. legii-Törv. megengedett kétes követelések tart. Lei 7.000.- Depuneri pe libel și conturent-Betétek könyvre és folyószámlára Lei 154.597,71 Reescont-Visszleszámlolás Lei 135.560.- Profit reportat din anul trecut-Nyereségátmozat a múlt évről Lei 1.196,28 Profit net din anul curent-Ez idelei nyereség Lei 33.475,16 Total-Osszesen Lei 34.671,44 Pasiv total-Osszesen passzívák Lei 1.611.829,15 Contul Profit și Pierdere-Nyereség veszteség-számla: Pierdere-Veszteség: Salarii-functoriarilor, cheltuieli de administratie-Tiszti fizetések, üzleti költségek és egyéb kiadások Lei 310.043,72 Impozite și taxe-Adók és illetékek Lei 17.425,32 Profit reportat din anul trecut-Nyereség-atmozat a múlt évről Lei 1.196,28 Fond de rezervă pentru creanțe dubioase conf. legii-Törv. megengedett kétes követelések tart. Lei 7.000.- Profit din anul curent-Ez idelei nyereség Lei 33.475,16 Pierdere total-Osszesen veszteség Lei 309.140,43 Profit-Nyereség: Profit reportat din anul trecut Nyereség-atmozat a múlt évről Lei 1.196,28 Profit in diferite conturi-Nyereség, különféle számlákon Lei 367.944,20 Profit total-Osszesen nyereség Lei 369.140,48, Oradea-Mare, la 31. Decembrie 1923. Direcțiunea. Igazgatóság.

Egy öltöny 700 Leitől
elkészítése kezdve

Jobb munkát kap, mint a főlelen. Minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban készítik:

SCHREIER URI SZABO
Oradea-Mare, Str. Cogăniceanu (Várady Zs.-utca) 2

„HERCULES” Női és férfi fehérnemű a legolcsóbbak
Fióküzlet SAS-PASSAGE

A háztulajdonosok és a köztisztasági adó

Megemlékeztünk már arról, hogy a köztisztasági adó életbejuttatása és behajtása nyugtalanságot váltott ki a polgárok körében és különösen érzékenyen sújtva ez az újabb adó a külvárosi és általában a nagy udvar és kerttel bíró házak tulajdonosait és lakóit, akik a ház utcai frontjának nagy kiterjedése folytán aránytalanul nagyobb illeték fizetésére vannak kötelezve, mint a város belterületén lévő több emeletes házak tulajdonosai és bérleti. A háztulajdonosok szövetsége a polgárokat sújtó aránytalanság megszüntetése érdekében a következő beadvánnyal fordult a városi tanácshoz.

Tekintetes Tanács!

A háztulajdonosok szövetsége meggyőződött arról, hogy a köztisztasági illeték felosztása és behajtása nem felel meg a városi polgárok érdekeinek. Nevezetesen ez az illeték akként lesz behajtva, hogy a város I-ső körzetében a ház frontja minden folyó métere után 20 lejt, a II. körzetben pedig 15 lejt szednek be. A rendelkezés nem veszi figyelembe, hogy az illeték így módon való beszedése után éppen azok a háztulajdonosok és bérleti szenvednek nagy hátrányt, akiknek ingatlanuk a város külterületén vannak s aránytalanul több köztisztasági adót kénytelenek fizetni, mint azok a polgárok, akik a város központjában emeletes, vagy éppen több emeletes házakban laknak. A polgárok nyugalma és megelégedettsége érdekében kívánatos, hogy ez az igazságtalan aránytalanság minél előbb megszüntetessék.

A tekintetes tanácsnak most már módjában áll megállapítani, hogy az érvényben lévő jelenlegi szabályrendelet alapján mily összeget fog kifizetni a kiírt köztisztasági adó és kérjük, hogy az adó beszedésének az a módja, mely a házak frontjának kiterjedésére van alapítva, megváltoztassák és a jelenlegi alapon megállapított adóösszeget a város polgárai között az általuk fizetett bérek arányában szedessék be már annál is inkább, mert ugyancsak a szabályrendelet arra jogosítja fel a tulajdonosokat, hogy a házak frontja után megállapított adót a bérlettel felkeltett bérek arányában szedjék be.

Eszedezünk ennek folytán: méltóztatásuk indítványunkat figyelembe venni és a polgárok érdekében a szabályrendeletet így értelemben módosítani. A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben: Dr. L. A. Z. A. Aurél elnök, dr. L. E. Gy. Zsigmond titkár.

Egy vagon tavaszi szövet érkezett a Körösparti Áruházba.

MOZI

— Az Apolló mozgószínházban ma utoljára látható Ossy Oswald — legparádásabb szerepében — a legszelemesebb vígjáték: a Potya utas (Győzelmes szerelem.) főszerepében. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Jön: Theodora, Sardou Victor nagyhatalmú regénye filmen.

— Jackie Coogan a Dorian filmszínházban. Jackie Coogan, az 5 éves osodagyerek ma Dickens világhírű regényében „Twist Oliver”-ben játszik a Dorian-filmszínházban. Ebben a 8 felvonásos Dorian-filmben felülmúlja a „Fiaskám” és „Papa kedvence” című filmekben nyújtott alakítását is. Jackie Coogan bebizonyítja, hogy irodalmi értékű is tud produkálni. Jön: „Madame Sans Gêne fia” nagy történelmi dráma.

Megkezdődött a nagy tavaszi vásár ültöng és kabát

szövetekben

a szolid olcsó áraitól elismert

Postavaria Székely postafőnökségében
Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5

NYILTTÉR

Igen Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Vonatkozással a „Nagyvárad” e hó 8. és 9-iki számaiban megjelent és a város erdőtermelésével foglalkozó cikkeire tisztelettel kérem Főszerkesztő urat, hogy alantí nyilatkozatomnak b. lapjában helyt adni sziveskedjenek.

A helybeli lapoknak a városhoz beadott ajánlatom lényegére vonatkozó információi teljesen tévesek és nagy részt tendenciózusak. Egyes lapok annyira kiszínezték cikkeikben ezt az ügyet, hogy a tájékozatlan közönség a sorok közül azt olvashatja ki, mintha a városi tanács részemre milliós nyereséggel kecsegtető válszalmát adna át és ezért szükségesnek tartom Főszerkesztő úrral a következőket közölni.

Ajánlatom benyújtásánál — a tisztességes és megengedett kereskedői haszon mellett — a város érdekeit tartottam szem előtt. Ezt bizonyítja az is, hogy a beérkezett ajánlatok közül, egyedül az enyémet találta a tanács olyannak, mint amelyről tárgyalni lehet.

Ajánlatom szerint a tűzfia métere a helybeli telepen a városnak 162 lejt, plus 35 lejt vételár mellett 197 lejtbe kerülne, holott a mai piaci ár — miniatimisan számítva — az itteni telepeken 240—250 lejt. Vagononként tehát a város javára 1000 lejt mutatkozik.

Az épületfát köbméterenként 1200 lejtért ajánlottam be, holott mai ára 2500 lejt.

A 2 méteres hasított tölgy szőlőkaró mai ára ezer darabonként 3000—3500 lejt, ezzel szemben ajánlatomban 2000 lejt szerepel ezer darabonként.

Teljesen szakértelem nélküli informátora lehetett tehát azoknak a lapoknak, amelyek 120 lejt tűzfiról, 7 lejt oszlopáról, 1700 lejt szőlőkaró árakról írnak. Ilyen árak ma már nem léteznek. Nemcsak nekem, de a városnak is szolgálatot tettek volna egyes lapok tudósítói, ha cikkük megírása előtt két-három legnagyobb fatermelő (pld. La Roche és Darvas, Stern Dezső, vagy Szudricspetróci stb.) cégek véleményét az árakra nézve kikérték volna és csak azután adták volna le kritikájukat erről az ügyről.

Akkor meggyőződtek volna arról, hogy az általuk írt árak csak mesében léteznek.

Ajánlatom szemétt egyébként kijelenttem, hogy amennyiben a lejt javulna, úgy árait is arányosan csökkenteni fogom. A magam részéről újból kijelentem, — amint ezt már dr. Bucico polgármester úrral és a tanáccsal is közöltem, — hogy ajánlatomat csak a várossal való további összeköttetés fenntartása miatt tettem meg s ha a tanács engem az obligából kienged, készséggel vonom vissza megtett ajánlatomat.

Csak örövendeni tudnék, ha a város olyan vállalkozót találna ennek a kitermelésnek a lebonyolításához akiben — olcsóbb, vagy kedvezőbb ajánlat megtétele mellett — a teljes anyagi és erkölcsi garanciát megtalálja.

Fogadja igen tisztelt Főszerkesztő Úr nagyrabecsülésém kifejezését, mellyel vagyok.

Oradea-Mare, 1924. március 10.

Kiváló tisztelettel:

Grünstein Béla
fatermelő.

Esüernyők melyen leszállított árban

Fátyol harisnyák 110 Lejt
garantált prima minőség, párja
Blumnál a Körösparton

Az Anglo-Austrian Bank Oradea-Mare fiókjának Igazgatója és Tisztviselőiára fájdalommal tudatja nyugalmazott igazgatójának

SCHENKER FERENC urnak

f. hó 7-én hosszú és nehéz szenvedés után történt csendes elhunyt.

A megboldogult főnökeztünk alapítása és felvirágztatása körül hervadhatatlan érdemeket szerzett és lelkiismeretes páratlan munkaszeretete és fáradhatatlan szorgalma a munka ideális mintaképévé tették őt.

Emlékét soha el nem múló kegyelettel és szeretettel fogjuk megőrizni.

Oradea-Mare, 1924. március 8.

Ertesítés.

Ezzel nb. vevőinknek b. tudomásukra hozzuk, hogy gyárunk épületén támadt tűz által üzemünk zavartalanul működik, úgy, hogy az általunk gyártott és eddig szállított összes cikkeket szállítását továbbra is nb. vevőink legnagyobb meglegedésére eszközölhetjük.

Amidőn ezt közöljük, tisztelettel kérjük nb. vevőinket, hogy irántunk tanúsított bizalmukat a jövőben is megőrizni és b. megrendeléseikkel megtisztelni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

Guth A. Fial
para- és fadugógyár
Satu-Mare.

Eredeti angol szövetek

Állandó dus választékban raktáron.

Hackmayer

uri szabó üzletében,

Avram Iancu (Kossuth-u.) 2.
Előrendű munka — Szolid kiszolgálás

ÜZLET ÁTSZERVEZÉS

FOLYTÁN AZ ÖSSZES
RAKTARON LÉVŐ

SZABO KELLÉKEKET

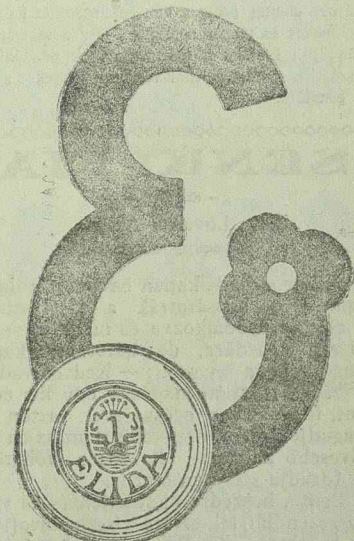
ES TÖBBFÉLE RÖVIDARUKAT

OLCSÓÁRAK MELLETT

KIARUSITJA A

FISCHER ÁRUHÁZA

SASPASSAGE.

FÜRDŐSZAPPAN
világhírű

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: A vén gazember, ujdonság először B) bérlet 90. szám.

Szerda: Pompadour, 10-szer, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Csütörtök: A vén gazember, ujdonság másodszor, A) bérlet 91. szám.

Péntek: Hamburgi menyasszony, operettreprez, B) bérlet 92. szám.

Szombat d. u.: A jégcsap, bohózat-ujdonság, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Pompadour, 11-szer, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Vasárnap d. u.: Vén bakancsos és fia a huszár, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Pompadour, 12-szer, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Hétfő: A vén gazember, ujdonság 3-szor, bérleten kívül.

— Hamburgi menyasszony. Kulinyi—Vince gyönyörű zenéjű operettje, a Hamburgi menyasszony hosszabb pihentetés után pénteken új betanulásban és részben új szereposztásban kerül színre B) bérletben. A főszerepeit a táncos operettnek Kovács Kató, Zilahy, Pogány, Benes, Kertész Manó, Borovszky, Misoga, Pattantyus, Madas, Vigh, Galambos és Bereng. játsszák. Az operettet Hetényi főrendező és Szathmáry karnagy vezényli.

— Pompadour. Szerdán este lesz a 10-ik előadása a Pompadournak, melynek eddigi összes előadásait újabb és újabb közönség nézte végig. Az elővételből itélve a szerda esti előadása e vasárnapi operettnek ismét zsúfolt ház előtt fog lejátsszódni, mert már vasárnap nagyon sokan váltották meg jegyüket egy a szerdai, mint a szombati és vasárnapi előadásra, amikor szintén a Pompadour operettet játsszák bérleten kívül. A Pompadour címszerepét e három előadásban is Kovács Kató fogja játszani, a többi szerepeket pedig Zilahy, Borovszky, Misoga, Madas, Galambos, Vigh játsszák. Tanácsos lesz a Pompadour előadásaira elővételben megvásárolni a jegyeket, mert az előadás napján jobb jegyeket kapni alig ha lehet.

— A vén gazember. Mikszáth regényéből készült színjáték a Vén gazember a héten három estére van kitűzve. Kedden este B) bérletben, csütörtökön este A) bérletben és jövő héten hétfő este bérleten kívül kerül színre e gyönyörű színjáték, melyet Harsányi Zolt tökéletes színpadismeretével alakított át. A főszerepeit Tóth Elek, Benes, Zilahy Irén, Pogány Janka, Harsányi, Földes, Madas, Sorri, Békési, Vigh, Galambos játsszák. Igen nagy érdeklődésre számíthat a kedvesen megírt finom darab, melynek minden felvonása igen érdekes.

— Déltúni előadások. Szombaton déltúni mérsékelt helyárakkal Zilahy Lajosnak, a nagy sikerrel bemutatott kitiű bohózat, a Jégcsap kerül színre, vasárnap déltúni pedig a Vén bakancsos és fia a huszár énekes és táncos népszínmű lesz a színház műsorán Tóth Elekkel a főszerepben. A déltúni előadásokra is már meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

SINKI FIA

— REGÉNY. —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

Mikor a diadalkapun bevonult a daloló csapat, előre bocsátották a kis konteszt, aki először csodálkozva és meglepetve nézett a házigazdára, de bátorságra kapva, csengő hangon így szólt: — Kedves vadember bácsi! Hoztam magának egy kis édeséget, fogyassza el egészséggel; aztán ne haragudjék reám, hogy elhoztam az én legkedvesebb babámat, Krisztina főhercegnőt, fogadja szívesen ötet is.

Erre a beszédre nagy éljenzés és vívatozás esendült fel, szinte visszhangzott tőle a rengeteg. Fia Pista pedig lehajolt a szőszke haju kis angyalhoz, rózsás orcáskáját megcirógatta és így szólt: — te irírkó, pirítkó cseppesség, melyik tündérnek vagy te a kisleánya?

— Az édes anyámé.
— Nahát akkor veled táncolja a csárdást a kis mokus herceg, ha megérkezik a mulatságra. Most pedig sorakozni gyerekek, mert telik az idő. Na mondjátok meg, hogy mit játszunk?

— Nagy véleményeltérés támadt erre a kérdésre, de végre is így szólt a Palkó gyerek: — Csitt! Hallgassatok, jobban tudja azt Pista bácsi.

— Nahát fogódzatok össze lelkeim egy nagy körbe; én beállok a kör közepébe és daloljátok velem együtt a nótát. Akinek aztán azt mondom, hogy forduljon meg, hát megforduljon; mordizom adtal! Most már elkezdhetjük:

Lánc, lánc, lánc, Eszterlánc,
Eszterlánci cérna,
Cérna volna, selyem volna,
Mégis kifordulna,
Pénn volna karika, karika,
Forduljon ki Palika,
Palikának lánc.

Rögtön meg is fordult Nánási Pali. Nagyon tetszett ez a vers, meg ez a játék mindenkinek, de legjobban a kis Mária kontesznek és mikor azt dalolták, hogy: „forduljon ki Marika, Marikának lánc”, hát olyan gyorsan perdült, mint az orsó.

Azután jött a másik nóta, régi nóta:

Fürdik a kacsa,
Fekete tóba,
Anyjához készül,
Lengyelországba,
Sáros a talpa,
Aranyos a sarka,
Azt izente Kázmér király,
Fordulj egyet rajta.

Erre aztán Krisztina főhercegnőt is úgy megfordították, hogy üvegből készült két nagy szeme csak úgy pislogott.

— Na gyerekek most egy másik játék következik. Megint én állok a kör közepére és azt csinálom, amit ti nótáztok, amit a nótában parancsoltok. Énekeljtek hát:

Fehér lilomszál,
Ugordj a Dunába,
Hajlitsd meg oldalad,
Két arany pálcával,
Fésülködjél és megmosdál,
Harmatos mezőbe,
Meg is törülközzél,
Selyem keszkenőbe.

A vén gyerek ezt mind végigmókálta. Ugrott egyet, mintha a Dunába ugranék, meghajlította az oldalát, csipőre tett két karjával meg is fésülködött az őt ujjával, meg is mosakodott a tenyerével, véül megtörülközött a kis Mária kontesz aranyos kötényében.

Ekkor neki kellett beállni a kör közepébe fehér lilomszálak.

Azután sorra jöttek a többiek: fiúk, leányok. Mikor ezeket a dolgokat megunták, játszottak „hol az olló komámasz szonyt”, meg „gyűrűdugdosdít”, „szembekötösdt”, tudja a macska miféle pompás játékokat.

Nem lehet leírni, hogy micsoda vidám mulatság volt az: látni kellett azt.

Látták is: mert a grófné, a plebános, a miss, meg Bubla erdőmester egy bokorba húzóda, messziről gyönyörködtek a gyermekesereg játékában s mikor oszlófélben volt a társaság, előreszótktek, nehogy észrevegye őket a gyermekek barátja, az embergüölő.

Az erdőőr házához érve, így szólt a plebánoshoz a grófné. Ürülök, hogy ezt a jelenetet láttam, boldog napom volt ez nekem is. Az a szegény bolondos legény nem is bolond, csak a gyermekek bolondja, egy melegsívű, nemesen érző cimborája, lelkeket csiszoló tanítója az apróságoknak.

— Hátha még a nótáit ismerné a méltóságos asszony! Azok a gyönyörű dolgok.

— Hol lehetne megkapni a kottáját?

— Nincsen az leköttázva. A lelkéből és vérző szívéből fakadtak azok, míg az a nagy csapat nem érte; de azt hiszem, most már elmúlt.

(Folyt. köv.)

Aszódihoz

Koestlin friss

teasütemények.

Gyermekeknek, betegeknek piskóták és különféle mézesek érkeztek.

Aszódi, Saspalota

ANTIK BUTOROK ELADÓK

Biedermayer salon, interziás szekrény és ágy, kommodok, női kézimunka- és íróasztal, őr szalon-asztal.

Eredeti perzsa szőnyegek

antik tárgyakat magas árban veszünk.

Házakat, beköltöztethető lakással, szülőket, birtozokat, üzlethelyiségeket, butorozott szobákat stb. gyorsan közvetítünk. Telefon: 2 03

„ARDEAL“

kereskedelmi ügynökség, Strada Episc, Ciorogariu 8

Bécsi utamról hazaérkezve

a legújabb párisi és bécsi modellokat hoztam magammal. Kérem a nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását.

Kádár Rózsi

női kalapszalón

Vitéz Mihály (Nagyplac)-tér 3.

Üzletáthelyezés!

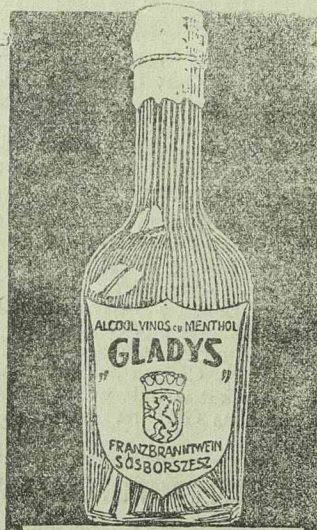
Vaskereskedésemet áthelyeztem a Kugler-léle házba és iaktáramat lényegesen megnagyobbitoltam. Raktáron tartok Mezőgazdasági felszereléseket, Háztartási cikkeket, Épület butorvasalást, Lakatos és Asztalos kellekeket, mindentféle Csavar-árakat és Fűrészeket olyan mértékben, hogy azokkal a legkényesebb igényeket is mindenkör kielégíthetem.

Spitz Sámuel

vas-kereskedő

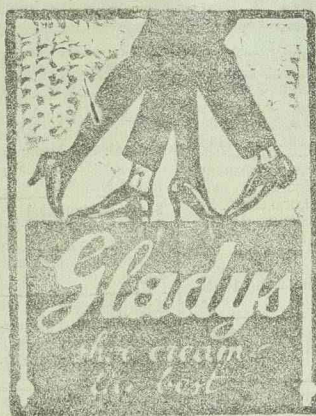
Raktáram

bármikor vételkényszer nélkül megtekinthető.

„GLADYS“ sósorszesz üdít
GLADYS sósorszesz erősít
GLADYS sósorszesz fájdalomcsillapít

Gyártja: HERCZEG GÉZA
vegyészeti gyára, Cluj.

Az előkelő világ cipőkrémje

Keresek

5500 m. kis vasut vágányt
7 kilós sinekből. Arájanlat
franco Wagon. „Erdős” jel-
igére a Hegedüs Hírlapirodába

Hirdetés.

A nagyvárad i zraelita hitközség
Str. General Mosoiu (Mezey Mi-
hály-utca) 6. szám alatt telkén
építendő házban még

6 üzemhely ség kiadó.

Ertekezhetni a hitközség irodájában.
Str. Printul Carol (Szilágyi
Dezső-utca) 11. szám.

No. 3052—1924.

Publicațiune de licitație

In baza hotărârei consiliului municipal No.
3052—1924 public licitație pentru provederea
primăriei orașului cu hârtie și rezvizite de scris
pe anul curent 1924.

Licitația va avea loc în ziua de 15 Martie
a. c. la primăria orașului în sala de consiliu.
Ofertele se vor înainta comisiei de licitație în
plicuri închise în ziua de 15 Martie de la ora
10 până la 12 a. m.

Relați asupra condițiilor de licitație se
pot primi zilnic de la ora 11—12 la secția eco-
nomică a orașului camera 26.

Oradea-Mare, la 8 Martie 1924.

Jónás s. s.
consilier economic

A legelegánsabb Dancig Cabaret
románia területén a

„Chat Noir”
(Fekete maszka)

Bucurest Boulevard Elisabeta 5. Ephorie-Palast
Telefon 39-10. Elsőrendű variete program Jazz-
band, klasszikus és nemzeti zenekar.

Veszek legmagasabb árban
Régiségeket, porcellánt,

ezüstöt, szőnyeget, butort, zongorát. Hívásra
házhoz és vidékre is megyek.

Sternberg I.

régiségkereskedő

Kishid15

Telefon 13-45

Nyomdát veszek, melynek 2 fiach gépje van,
megvan a szükséges anyaga,
esetleg fűzőgép. Mind jó állapotban kell, hogy
legyenek. Ajánlatokat Brauisteanu ügynökség Pas.
Imobiliari a București.

Aviz.

Se aduce la cunoștința Onor. consu-
matori ca sistemul de tariful dublu refe-
ritor la folosința curentului electric pentru
forță motrică cu începere de 15 Martie a.
c. se va sista până la alte dispozițiuni.

Oradea-Mare, la Martie 1924.

Direcțiunea Uzinelor Electrice
ale Municipiului Oradea-Mare

M. Bazilli director m. p.

Ertesítés

Ertesítjük a t. fogyasztó közönséget,
hogy f. hó 15 től kezdődőleg az ipari
áram használatára vonatkozó keltős ta-
rifarendszert további intézkedésig beszü-
netlünk.

Oradea-Mare, 1924. március 8.

Oradea-Mare-i városi Vil-
lamosmű igazgatósága:
Bazilli M. igazgató s. k.

Van még eladó

nagy mennyiségű

Rőzsza magas toros

bokorrőzsza és kúszórőzsza

Ambrosi, Fischer

es Tsai r. l.

AUD-NAGYENYED

Arjegyzék kívánatra ingyen!

E adó

magán és bérházak a vá-
ros külső utcáin.
Piața Ciserice (Templom-
tér), Str. Horticultorilor
(Kertész-utca) Hodossy M.
Berkovits Ferenc-utca be-
költözhetű olcsó házak sür-
gösen eladók. Clujon ki-
útnő ház, Szilágyi-omlyon
modern ház elfoglalható
lakással jutányosan meg-
vehető. Eladó szőlőket,
üzlelet, rakatár tudok 10-80
holdig fölterület keresek.
Aki ingatlant jól

venni vagy eladni
akar, forduljon bizalommal
hozzám, megelégedésre kö-
vetlek. Bármilyen megbí-
zást elfogadok.

Özy. Zilaby Gyuláné

Ált. Kereskedelmi irodája
Strada Alapi-utca 1. szám
Otthon 1—4 óráig.

ÓRÁK

szakszerű javítást a legkomp-
létább higiénizálással

TISZAY

végi Strada Alexandrii (Teleky-
utca) 9. szám alatt

Julányos órák Preciz munka

Ismét magas árban

VESZEK

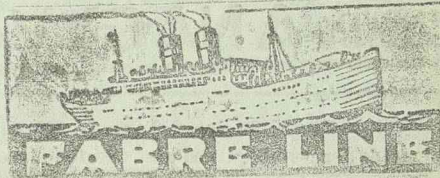
ARANY

EZÜST

és brilliáns tárgyakat

KLEIN

Csészárdház Avram Iancu
(Kossuth Lajos)-utca 4 szám

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Íreki vonalak átszállás nélkül:

CONSTANȚA direkt NEW-YORK

CONSTANȚA-JAFFA-MARSEILLE

CONSTANȚA — CANADA

CONSTANȚA DEL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet
érdeklődni:

„SARNIA” Passagiul Comosdia, BUKAREST,
és „RECLAMA” CLUJ.

HAVRE—NEW-YORK

GYORSPOSTAJÁRATOK

KANADA - KUBA MEXIKO - NOW-ORLEANS

HAITI - ANTILLAK - EKSZAKAMERIKA tele

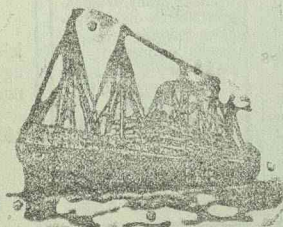
Felvilágosításokat nyújt

Soc. „SARNIA” Passagiul Comedia Bucuresti
és „RECLAMA” Cluj

White Star Dominion Line White Star Line

direkt szolgálat

Cherbourg
Havre

Antwerpen
Hamburgból

KANADÁBA

Hét nap alatt három naponként induló
óriashajókkal. — Vizum- és hajóügyekben
felvilágosítással szolgál:

N. Brück & Co. Filiale Oradea-Mare

Str. Alexandrii No. 11. (Kereskedelmi és
Iparkamara épület)

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szövevény 2 lei
vastag betűs 4 lei

„INDUSTRIA“

Ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Ángol és belső szövevényeket tartunk raktáron

Férfi ruhákat, Raglánokat mérték után készítünk.
Rék munkás ruhák és munka nadrágok nagy raktára.
Románia legelőcsőbb bevásárlási ruházata.
Gyárak és bányáknak felhívásra ajánlattal szolgálunk.

Levelezés

„Piros”, „Fehér” jellegű levelek a kiadóban, kérem átvenni. 151

LAKÁS

Bioserénim kétszobás, alkoves lakásomat háromszobos, fürdőszobás lakással, Cim a kiadóban. 978

Kilátástalant kis család keres mellette két szoba, mellékhelyes lakást. — Cim a kiadóban. 106

Magas bért fizetne előkelő 2 ágyas, esetleg fürdőszobás elegáns szobáért. Havonta csak pár napig használja. Cim a Hegedűs Hirliapiróda. 157H

Alkalmazás

40 éves tanult molnár állást keres azonnali belépésre. Juhász Béla Luda-sul de Mureş (Jud. Turda) 101

Elsőrendű munkára erős kézi munkás azonnali felvételt. Hackmayer ur szobá, Str. Avram Iancu. 145H

Munkáslányokat felvesz „Sunfield” Dombornymoda, Strada Vlahuța 29. sz. 157H

Vidéki nagy iparvállalat keres azonnali belépésre kereskedelmi végzettségű magyar-német gyors- és gépi- nőtlen fiatallembert jó fizetés mellett. Részletes ajánlatok a Feketeerdői Üveggyár-t-hoz Padurea-Neagră (Jud. Bihor) intézendők. 129

Perfekt román érettségizett fiatalember azonnali belépésre megfizető állást keres. Megkereséseket a kiadó továbbítja. 102

Mindenes szakácsnő, kis családdal ajánlkozik. Str. Jókai Mór-utca 20. Dél-élelt. 167H

Deutsches Mädchen wird gesucht zu 2 Kinder. Adresse Huzella und Pfaff. 162H

Takarítóbő, vagy fiatal szobaleány jó bizonyítvánnyal azonnali felvételt. Str. Prințul Carol (Sz. lágú De-zs-utca) 6, I. 3. 163

1000 féle jálékat
fésűket, hajcsatokot, szappanokat, utazósarokat a
Lővi bazárban
Szépességeken vásárolhat
a legolcsóbban.

Nőtlen hivatalnok felmondatlan állást változtatná. Perfect gyorsító. Vidékre szívesen megy. Megkereséseket feltételek és fizetés megjelölésével a kiadóra kér „27” jellegre. 164

Állást, esetleg társulást keres helybeli szolid vállalatnál nyugdíjas, volt magyar főtisztviselő, munkáereje teljesben, ért a könyveléshez, pénzügyeléhez, magyarul, németben perfect, románul is tud, az összes köz- és hatósági ügyek intézésében teljes jártassággal bír, reprezentábilis, utazásra is hajlandó, 50,000 leu készpénzzel rendelkezik. — Megkereséseket „Szolid 50” jellegre a kiadóra kértetnek. 152

Portástannal csinos, jómodoru, 14-16 éves, iskolázott fiúkat 1200 fizetéssel és ruházattal fogad: Farkasfaló. 154H

Szakácsnő ajánlkozik, esetleg mindenek ázákcsnőnek is. György Juliska Str. Flutierului (Tilinkó-utca) 16. Varga. 160H

Mozdonyvezető, ki a locomobil és stabil gépek kezelésében jártas, gépmű- és épület lakatos, vízvezeték és villanyzerei, alkalmazást keres. Cim a kiadónálvalban. 150

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Freund Benjámín
ékszerész, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-utca) 11. Szechenyi-szálló épület. Ékszer olcsó áron kapható.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Magas árban veszek
brilláns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más halmis fogakat.

Perfekt fehérnemű varrónő hához ajánlkozik. — Cim a kiadónálvalban. 135

Mosást vállalkoz, hához megyek, Nagy Lajosné Str. Ferenc-utca 17. 158H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Adás-vétel
Gyönyörű barokk ebédő, amerikai íróasztal, Zsol-naivázák, villancsillár azonnal eladó. Katz, Str. Szőlő-utca 9. 155H

Eladó egy valódi keleti perza és egy valódi keleti smirna szőnyeg. Steiner, Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-utca) 23. 159H

Jókarban levő íróasztal olcsón eladó. Piața Schleich (tér) 2. Pataky. 156H

Reggeli idő óta forgalmas manikürszalon, borbélyüzlettel egybekötve eladó. Bővebbet: Követelő Irodában, Str. Episcopului Pavel-utca 5. 153

Használt jókarban levő ebédő eladó. Szigligeti-utca 17. sz. 138H

Eladó Str. Postei (Uri-utca) 59. számú ház, 1 háromszobás és egy 1 szobás lakással, beköthető. Értekezni: Kovács, Str. I. C. Brajanu (Szaniszló-utca) 71. 134

Bizományba elfogadok bármilyen fehérneműt, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-utca) 30. Jobbra. Szász. 64

2 fehérre szománczott ág hajlított gaderob szekrény, asztal, 2 fotel 4 székek, gyermekágy ágyterítővel sürgösen eladó. Rimanóci-utca 9. II. em. 144H

Kiltnő bécsi gyarmányu hosszú zongora és gyermek sport-locsi eladó. Str. Simon Barnatiu (Damjanich-utca) 7. 58H

Phönix pálmát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 132

Regényeket vesz Kohn, Str. Flutierului (Tilinkó-utca) 14. sz. 130

Eladó ampiristül életáncsont legyező (vitrin darab), nagyon szép madelira renesszáns ajuros milliók, futók, tálcaterítők, abroszok, storkok, ágyterítők, file motívok, betétek, klópi csipke és betét. Köött fehér, arany és színes terítők, szita gobelin, gobelin képek rámmával és enéltől, montirozatlan diványpárnák, kelim abrosz és diapéria és sárga selyem paplan. Nagyon szép fehérnemű, ingek, nadrágok és leibhenek, selyem rojtos kendő. Egészen új szürke szövet kosztüm és estélyi ruha, sárga selyem, autóbundák, zsuzsál, lámpa-ernyők, szanilász (szobagőzfűrdő), — perza szőnyegek, ebédő 24.000 lei, perza ebédőszőnyeg, perza és smirna átvétők, igen olcsón, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst sál, képek, tekete talt, nagyon szép eredeti egészen új jelmezruha, színes és fehér abroszok, szalvéták. Bulev. Reg. Ferdinand Rákóczi-utca) 30. Jobbra. Szász. 67H

Felhaladás szőlő eladó, főtutatól 20 percnnyre, beköthető lakással (szoba, konyha, speiz) 70,000 leuért. Felviágositást ad Pölöskei Str. Teatrului (Színház-utca) 4. 93

Házak eladók. Házaladási megbízásokat vállalkozunk. Lősiönöket megszerzünk. Magánpénzeket, jutálékkal kihelyezünk. Adásvételi R-t Parcul Traian 12. Ertesítés délután. 5

Zongorát megvételre, egy vagy két szobás lakást keresek, lelépést fizetek. Ház-tulajdonos. Str. Pece-utca 12. sz. 161H

Kerestetik megvételre egy drb 6 lőerős használt benzín motor, egy fatűkocsi. Ajánlatok Kohn Pál Gyanta kértetik. 166H

Fűszerberendezés eladó. — Cim a kiadóban. 168

Külföldiek

Piliss és gouvér munkák rendkívül olcsó árban készítenek Str. Alexandri (Teleky-utca) 22. sz. alatt, a kapuval szembe.

3 pár harisnyából 2 párt, 2 pár zokniból 1 párt varr Gondáné, Str. Simeon Barnatiu (Damjanich-utca) 2. sz. ajtó 3. Ny.

Gépjáronozást jól és olcsón készit Erbsteiné, Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 28 vagy Szaroveszky-utca 11. sz.

Harisnyát fejlejek, javítok, ujakat kötök szépen, olcsón, Str. Covrigilor (Feceres-utca) 2., sarok. 953

250,000 leu kölcsön kiadatik. Értekezni Str. Regele Ferdinand 10. II. e. 8. 143

Vegyileg tisztítást vállalkoz. Egy öltöny vasalás 30 Lei Szalay szabónál, Str. Alexandri (Teleky-utca) 30. sz. 118

Társat keresek bevezetett főmégcikk gyártásához. — Cim Hegedűs Hirliapiróda. 136H

Inelligens fiatallembert teljes ellátást keres uri családnál. Cim Hegedűs Hirliapiróda. 161H

Utólevél, bérlet és barmly igazolványhoz szükséges fényképek, Nagyvárad területén legelőcsóbban, 20 leuól kezdve készítenek Zenker fényképszéknél Str. I. C. Brajanu (Szaniszló-utca) 25. Felvételek este 8-ig.

ARANY BEVÁLTÓ

Horváth Imre
Del'Orto mellett

ARANY! EZÜST
BRILLIÁNS
GYEMÁNT
PLATINA

BEVÁLTÁS

Veszünk
butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kaszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia
Butor, szőnyeg és régiségkereskedő Str. General Moşulu (Mezey Mihály) utca 10

Órát, ékszert
chinaezüst
disztárgyakat
szerviseket
olcsón árul

BEER

Str. Iosif Vulcan 1 szám.
Nagy Sándor-utca.

Óra- és ékszer javítások

Str. Iosif Vulcan 1 szám.
Nagy Sándor-utca.

Óra- és ékszer javítások

Óra- és ékszer javítások